

PHẦN MỞ ĐẦU

1 Lí do chọn đề tài:

Ngày nay, cùng với sự phát triển mạnh mẽ về kinh tế - xã hội, khoa học công nghệ, du lịch trở thành một nhu cầu không thể thiếu được trong đời sống của con người. Du lịch được nhìn nhận như một sở thích, một hoạt động nghỉ ngơi tích cực của con người, thông qua các hoạt động du lịch con người thoả mãn nhu cầu về vật chất và tinh thần một cách hài hòa. Bên cạnh đó, du lịch cũng đóng góp phần không nhỏ cho sự phát triển của nhiều nền kinh tế, đặc biệt ở những quốc gia, những địa phương có lợi thế về tài nguyên du lịch.

Ở Việt Nam, hoạt động du lịch ngày càng phát triển nhờ chính sách đổi mới của Đảng và Nhà nước, du lịch được xác định là ngành kinh tế mũi nhọn trong cơ cấu phát triển kinh tế của đất nước. Nhiều địa phương đã chú trọng khai thác tiềm năng và thế mạnh về tài nguyên du lịch để phát triển kinh tế - xã hội. Cùng với xu thế hội nhập kinh tế quốc tế, du lịch Việt Nam đã có sự tăng trưởng đáng kể về lượng khách quốc tế và nội địa, sự đa dạng hóa các loại hình dịch vụ, chất lượng dịch vụ du lịch, đội ngũ lao động... Nhu cầu đi du lịch của người Việt Nam ngày càng đa dạng và phát triển.

Những thập niên gần đây, nền kinh tế Việt Nam đã có sự tăng trưởng vượt bậc và không ngừng phát triển, dưới sự tác động mạnh mẽ của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và đô thị hóa. Quá trình này đã làm cho đời sống của người dân được cải thiện và thay đổi rất nhiều, nhưng mặt khác lại ảnh hưởng không nhỏ đến điều kiện sống của con người, đặc biệt tại các thành phố, đô thị, trung tâm kinh tế lớn, mặt trái của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, đô thị hóa như ô nhiễm môi trường, ùn tắc giao thông, thiếu không gian vui chơi, giải trí cộng với sức ép từ công việc và các mối quan hệ xã hội đã tác động đến cuộc sống của con người... Người dân có xu hướng tìm đến những nơi có môi trường tự nhiên trong lành có cảnh quan yên tĩnh để nghỉ ngơi, vui chơi giải trí vào những ngày nghỉ, lễ Tết, nhất là những ngày nghỉ cuối tuần để giảm bớt sức

ép từ cuộc sống và lấy lại sự cân bằng sau một tuần làm việc mệt mỏi.

Nắm bắt xu hướng đó, nhiều loại hình dịch vụ, cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật được đầu tư để đáp ứng nhu cầu du lịch cuối tuần của du khách.

Hải Dương là một địa phương có tài nguyên phục vụ du lịch cuối tuần khá phong phú và đa dạng. Trong đó, Côn Sơn - Kiếp Bạc là di tích có giá trị văn hóa lịch sử đặc sắc kết hợp với không gian trong lành, mát mẻ, cảnh quan thiên nhiên tươi đẹp, thảm động thực vật phong phú và các yếu tố nhân văn khác tạo điều kiện thuận lợi cho việc phát triển các hoạt động nghỉ ngơi du lịch cuối tuần đặc biệt cho người dân Hà Nội và các khu vực lân cận.

Tuy nhiên, trong thời gian qua lượng khách đến Côn Sơn - Kiếp Bạc nói chung và du lịch cuối tuần còn hạn chế, chưa xứng với tiềm năng du lịch của vùng. Để có thể tăng cường thu hút khách và nâng cao hiệu quả khai thác du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc, xây dựng Côn Sơn - Kiếp Bạc trở thành điểm du lịch cuối tuần hấp dẫn cho du khách, nhằm thỏa mãn nhu cầu của du khách đến với Côn Sơn - Kiếp Bạc, em đã chọn đề tài: "***Khai thác hiệu quả hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc***".

2 Mục đích nghiên cứu khóa luận :

Với đề tài "***Khai thác hiệu quả hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc***" Khóa luận nhằm mục đích :

- Tìm hiểu về du lịch cuối tuần và các điều kiện phát triển du lịch cuối tuần.
- Phân tích đánh giá tiềm năng và hiện trạng hoạt động du lịch cuối tuần ở khu vực Côn Sơn - Kiếp Bạc.
- Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả khai thác hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:

a) Đối tượng nghiên cứu:

Đối tượng nghiên cứu của khóa luận là toàn bộ các hạng mục công trình,

các yếu tố lịch sử hình thành, giá trị kiến trúc, lễ hội, nhu cầu, thị trường khách du lịch đến Côn Sơn Kiếp Bạc vào dịp cuối tuần.

b) Phạm vi nghiên cứu:

Đánh giá xem xét các giá trị văn hóa lịch sử nhân văn, các giá trị về tài nguyên du lịch tự nhiên của khu vực Côn Sơn - Kiếp Bạc phục vụ phát triển du lịch cuối tuần

4. Phương pháp nghiên cứu:

Trong khóa luận đã sử dụng nhiều phương pháp nghiên cứu trong đó có một số phương pháp chính :

Phương pháp thu thập và xử lí thông tin

Phương pháp nghiên cứu thực địa

Phương pháp phân tích và tổng hợp

5. Bố cục của khóa luận:

Khóa luận gồm 3 chương:

Chương I: Tổng quan về du lịch cuối tuần. Tiềm năng phát triển du lịch cuối tuần của Côn Sơn - Kiếp Bạc

Chương II: Thực trạng khai thác du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc.

Chương III: Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả khai thác và thu hút khách du lịch đến với Côn Sơn - Kiếp Bạc vào cuối tuần.

CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VỀ DU LỊCH CUỐI TUẦN. TIỀM NĂNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH CUỐI TUẦN CỦA CÔN SƠN - KIẾP BẠC

1.1. Du lịch cuối tuần

1.1.1. Lịch sử hình thành và khái niệm du lịch cuối tuần

Như chúng ta biết thì vài năm gần đây khái niệm du lịch cuối tuần mới được nhiều người nhắc đến.

Ít ai có thể biết được loại hình du lịch này đã xuất hiện trên thế giới từ thế kỉ XVIII – XIX. Lúc đó nó là dịch vụ giành cho tầng lớp trên của xã hội. Các vùng quê, ngoại ô, trang trại là nơi họ thường xuyên tìm đến vào những ngày nghỉ. Dần dần khi con người có lịch làm việc theo tuần tại các nhà máy công xưởng thì không chỉ có chủ tư bản mà cả người lao động cũng có ngày nghỉ cuối tuần. Họ thực hiện các chuyến đi nghỉ cuối tuần nhiều hơn. Đến những nơi có cảnh quan thiên nhiên đẹp, không khí trong lành, thoáng mát, rời xa công việc, máy móc với những ồn ào, náo nhiệt. Các chuyến đi này dần dần đã được các hãng du lịch xây dựng thành một loại hình du lịch cuối tuần.

Đến những năm 60 của thế kỉ XX nền kinh tế thế giới được khôi phục dần sau Đại chiến thế giới lần thứ 2 các nước có nền công nghiệp phát triển bước vào thời kì mới với những tiến bộ khoa học kĩ thuật vượt bậc. Số người tham gia vào lao động công nghiệp và cường độ lao động ngày càng tăng. Cộng với thời gian lao động trong tuần được giảm xuống dẫn đến nhu cầu nghỉ cuối tuần của con người càng trở nên thiết yếu. Một điều nữa thúc đẩy người dân đi nghỉ cuối tuần đó là do điều kiện sống mức thu nhập của người lao động ngày càng tăng lên. Thêm vào đó cường độ lao động cùng với cuộc sống đô thị ồn ào náo nhiệt gây ra những áp lực về tâm lí, sức khỏe cho con người. Tất cả những điều đó tạo ra nhu cầu cần thiết nghỉ ngơi, thư giãn cuối tuần.

Trong các loại hình du lịch trên thế giới có một loại hình du lịch đã hình thành từ rất sớm. Nó ra đời từ khi trên thế giới thực hiện chế độ làm việc hành

chính theo tuần, có ngày nghỉ cuối tuần và vẫn được trả lương, đó là du lịch cuối tuần. Tuy nhiên, trước đây nó chưa được chú ý phát triển. Lúc đó nó chỉ là loại hình giành riêng cho những người giàu có. Còn bây giờ đối tượng khách được xác định chủ yếu là cư dân đô thị, khu công nghiệp đi nghỉ du lịch vào ngày nghỉ cuối tuần. Nhiều khu du lịch cuối tuần ra đời. Trước tiên là xuất hiện ở những nước công nghiệp phát triển sau đó là cả ở những nước có tiềm năng phát triển du lịch cuối tuần.

Thế giới bước vào nền kinh tế tri thức, cùng với sự phát triển như vũ bão của khoa học - kỹ thuật và công nghệ nhân loại đã chứng kiến một sự bùng nổ của hoạt động du lịch trên phạm vi toàn cầu. Nền kinh tế không ngừng phát triển, đời sống văn hoá - xã hội ngày càng được nâng cao thì du lịch đã trở thành một nhu cầu không thể thiếu được trong cuộc sống của người dân.

Du lịch cuối tuần đã trở thành một loại hình du lịch có tính phổ cập, thu hút hầu hết các đối tượng khách khác nhau về lứa tuổi, dân tộc, nghề nghiệp, học vấn, giới tính... song đối tượng đông đảo nhất là lao động công nghiệp, thương nhân, học sinh, sinh viên, công chức sống và làm việc học tập tại các đô thị, các khu công nghiệp... đây là những người có đời sống gắn với chế độ làm việc, học tập 5 hoặc 6 ngày/tuần.

Vào cuối thế kỉ thứ XX và đầu thế kỉ XXI trên thế giới người ta cho rằng du lịch cuối tuần là sản phẩm của nền kinh tế tự động hóa, của nếp sống công nghiệp tâm lí công nghiệp, của thời gian lao động trong tuần được rút ngắn lại. Du lịch cuối tuần vì thế phát triển mạnh nhất ở các quốc gia công nghiệp và các quốc gia đang trong quá trình công nghiệp hóa.

Hầu hết hiện nay ở các nước có nền kinh tế phát triển họ đầu tư rất lớn cho cơ sở vật chất phục vụ du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng: Các trung tâm giải trí được mở rộng và hiện đại hơn tại các thành phố lớn. Một xu hướng du lịch cuối tuần nữa có từ lâu đời nhưng vẫn được ưa thích đó là việc khách du lịch đến thăm các nông trại xa trung tâm. Một số gia đình giàu có sở hữu những ngôi nhà hoặc biệt thự đặt tại những vị trí có cảnh quan đẹp, không

khí trong lành như vùng nông thôn, vùng núi, vùng biển để vào dịp cuối tuần họ về đây nghỉ ngơi thư giãn cùng bạn bè và gia đình.

Du lịch cuối tuần vào mùa hè trên thế giới khá sôi động nhất là ở các bãi biển. Người dân giành phần lớn 2 ngày cuối tuần để đi biển. Đây cũng là sở thích đặc biệt từ lâu của họ. Nó là một trong những cơ sở hình thành nên hoạt động du lịch cuối tuần.

Tại Việt Nam, hoạt động du lịch nói chung diễn ra tương đối muộn. Vào thời Pháp thuộc, một số biệt thự nghỉ dưỡng, công trình kiến trúc được người Pháp xây dựng tại những địa điểm có cảnh quan thiên nhiên đẹp, khí hậu ôn hòa như Sapa, Đồ Sơn, Sầm Sơn, Bà Nà, Nha Trang, Đà Lạt, Vũng Tàu... để phục vụ mục đích nghỉ ngơi, an dưỡng của một số người thuộc bộ máy cai trị và tầng lớp thượng lưu thời bấy giờ. Hiện nay, một số công trình kiến trúc và khu nghỉ dưỡng đó vẫn được bảo tồn, tôn tạo và khai thác phục vụ mục đích du lịch. Sau năm 1945, trải qua thời gian dài chiến tranh cho nên du lịch Việt Nam nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng chưa phát triển. Trong những năm kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, hoạt động du lịch chủ yếu diễn ra ở miền Nam. Một số hoạt động du lịch, vui chơi giải trí vào các dịp nghỉ hè, nghỉ lễ nói chung và vào dịp cuối tuần nói riêng của một số người làm việc trong bộ máy chính quyền, tướng lĩnh quân sự Sài Gòn, giới thượng lưu giàu có, giới văn nghệ sỹ ... thường xuyên diễn ra tại những điểm du lịch nổi tiếng như Đà Nẵng, Nha Trang, Vũng Tàu, Đà Lạt...

Sau năm 1975, do kinh tế còn nhiều khó khăn, hoạt động du lịch nói chung và du lịch cuối tuần chưa có điều kiện phát triển. Sau thời kì đổi mới và thực thi chính sách cải cách mở cửa, điều kiện kinh tế, mức sống của người dân Việt Nam được được cải thiện rõ rệt, nhu cầu đi du lịch của người dân phát triển và được Nhà nước quan tâm. Cùng với hoạt động du lịch trong nước vào dịp lễ Tết, dịp hè, hoạt động du lịch cuối tuần có nhiều điều kiện để phát triển.

Cùng với quá trình công nghiệp hóa và hiện đại hóa, quá trình đô thị hóa diễn ra nhanh chóng hình thành nên các trung tâm đô thị, cụm dân cư, khu công

nghiệp lớn. Từ sau năm 1999, khi Chính phủ Việt Nam ban hành chính sách làm việc 40h/tuần, tạo điều kiện cho người dân có 2 ngày cuối tuần, đồng nghĩa với việc thời gian nghỉ ngơi của người dân đặc biệt những người làm việc trong môi trường công sở dài hơn, họ có nhiều điều kiện để tham gia các hoạt động du lịch vào thời gian nghỉ ngơi này.

Đây là một điều kiện thuận lợi để các địa phương liền kề với các khu đô thị, các khu công nghiệp có tài nguyên du lịch trở thành điểm đến cuối tuần của người lao động. Cùng với sự phát triển của kinh tế - xã hội, xu hướng đi du lịch cuối tuần ngày càng tăng, thị trường gửi khách ngày càng mở rộng thì việc đầu tư, khai thác các điểm du lịch cuối tuần đáp ứng nhu cầu của du khách trở nên cần thiết. Quá trình công nghiệp hóa hiện đại hóa hình thành nên tâm lí và phong cách công nghiệp cộng với tốc độ đô thị hóa ngày càng mạnh khiến cho người dân tại các khu đô thị, các trung tâm lớn bị gò bó trong một không gian chật hẹp. Do đó du lịch cuối tuần trở nên có ý nghĩa.

Trong những năm gần đây nhiều doanh nghiệp lữ hành đã tiến hành đầu tư quảng bá, bán và giới thiệu các chương trình du lịch cuối tuần. Tuy nhiên việc tổ chức khai thác loại hình này cũng đang đặt ra nhiều vấn đề về lý luận và thực tiễn, thu hút sự quan tâm của nhiều ban ngành, khách du lịch cũng như chính quyền và nhân dân địa phương có hoạt động du lịch cuối tuần.

Hơn 10 năm trở lại đây xu hướng đi du lịch ngày càng cao và trong khoảng 5 năm gần đây thì du lịch cuối tuần trở thành một vấn đề bức thiết của nhân dân đô thị và khu công nghiệp. Sở dĩ người dân có xu hướng đi du lịch cuối tuần tăng cao là do nền kinh tế xã hội phát triển đã nâng mức sống, khả năng thanh toán các dịch vụ của người dân lên. Không chỉ trong dịp mùa hè nóng nực người Việt mới đến các bãi biển mà, các vùng rừng núi để nghỉ ngơi thăm viếng, vui chơi mà trong những tháng ngày khác, dịp cuối tuần họ cũng là lực lượng khách khá đông đảo cả trong Nam và ngoài Bắc. Ngay cả trong giá lạnh người Việt Nam vẫn náo nức đi SaPa, Mẫu Sơn ngắm tuyết.

Trong sự phát triển của nền kinh tế xã hội, sự quá tải của các đô thị các khu

công nghiệp, sự ngột ngạt bức bách vì phải sống và làm việc trong một môi trường quá đông người khiến người dân muốn thay đổi không khí. Cuối tuần là một dịp tốt để họ làm điều đó. Thường thì họ muốn chạy xa khung cảnh thường ngày để đến với một thế giới khác. Ngày nay xu hướng đi du lịch cuối tuần về những thôn quê hay các điểm du lịch xa khu dân cư đông đúc đang trở thành xu hướng chính. Họ thường đến những địa danh không quá xa mà ở đó tinh thần thể chất của họ được phục hồi.

Nhưng du lịch cuối tuần là gì? Cho đến nay người ta đã đưa ra một số khái niệm về du lịch cuối tuần. Có thể hiểu du lịch cuối tuần là loại hình du lịch được thực hiện vào cuối tuần. Khách du lịch cuối tuần được đến những nơi ngoài nơi cư trú và làm việc trong tuần để thực hiện các hoạt động nghỉ ngơi, phục hồi sức khỏe, thư giãn hoặc tham gia các hoạt động khác.

Cũng có thể cho rằng du lịch cuối tuần là sản phẩm của quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa của nền văn minh công nghiệp, văn minh đô thị hiện đại với những đòi hỏi lớn về sức lao động trí tuệ, cường độ và tốc độ lao động, học tập nghiên cứu. Có thể xét du lịch cuối tuần nằm trong loại hình du lịch ngắn ngày nhưng nó có sự khác biệt lớn là ở thời gian thực hiện là vào những ngày cuối tuần của người lao động nói chung.

Nhiều nhà nghiên cứu đã đưa ra những khái niệm về du lịch cuối tuần. Trong Luận văn Thạc sĩ có tiêu đề: *”Nghiên cứu các điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội phục vụ mục đích phát triển du lịch cuối tuần của Hà Nội”* năm 1997, tác giả Nguyễn Thị Hải đã đưa ra khái niệm:

“Du lịch cuối tuần là một dạng hoạt động của dân cư các đô thị vào những ngày nghỉ của tuần ở vùng ngoại ô hoặc phụ cận, có điều kiện để hòa nhập nhất với thiên nhiên nhằm nghỉ ngơi, giải trí, phục hồi sức khỏe kèm theo việc tiêu thụ những giá trị về tài nguyên, kinh tế và văn hóa ”.

Trên cơ sở tiếp thu những tri thức của các tác giả, các nhà nghiên cứu và từ nhận thức lí luận, quan sát thực tiễn có thể đưa ra khái niệm du lịch cuối tuần như sau:

“Du lịch cuối tuần là loại hình du lịch thỏa mãn nhu cầu nghỉ ngơi thư giãn, phục hồi sức khỏe và tinh thần và những nhu cầu khác của khách du lịch (đối tượng khách này chủ yếu là cư dân đô thị và khu công nghiệp) trong những ngày cuối tuần ở vùng ngoại ô và phụ cận, nơi có thể khai thác tài nguyên tự nhiên và nhân văn đáp ứng nhu cầu ấy”.

[Trích dẫn : TS Đinh Trung Kiên, Tiềm năng và định hướng phát triển du lịch cuối tuần ở vùng du lịch (lựa chọn điển hình : Hà Tây và Bắc Ninh) cho thị trường khách Hà Nội, năm 2005]

Như vậy nhìn chung các tác giả đều có sự thống nhất cơ bản về du lịch cuối tuần với những nội dung sau đây:

- Hoạt động đi du lịch của con người diễn ra vào những ngày nghỉ cuối tuần
- Khách du lịch cuối tuần chủ yếu là cư dân ở các đô thị, các khu công nghiệp tập trung, trong đó có cán bộ, công nhân, viên chức, học sinh, sinh viên chiếm số lượng đông đảo nhất.
- Nơi đến của khách, tức là nơi có hoạt động du lịch cuối tuần thường có khoảng cách không quá xa đô thị hay khu công nghiệp, thường là ngoại ô và phụ cận với khoảng cách từ 30 đến trên dưới 100km.
- Mục đích cơ bản của loại hình du lịch này là đáp ứng nhu cầu nghỉ ngơi thư giãn, vui chơi giải trí, có điều kiện hòa nhập với tự nhiên hoặc giao tiếp xã hội, mục đích tham quan, nhận biết xung quanh chỉ là thứ yếu.
- Là loại hình du lịch diễn ra thường xuyên trong năm cho dù vẫn có tính mùa vụ nhưng không đặc trưng như nhiều loại hình du lịch khác.
- Là hoạt động du lịch có xu thế phát triển trong điều kiện địa phương, vùng hay mỗi quốc gia đang hoặc đã công nghiệp hóa, tự động hóa.
- Hoạt động trong môi trường cảnh quan tự nhiên, ngoài trời... là nhu cầu và sở thích nổi trội của khách du lịch cuối tuần.

Như vậy du lịch cuối tuần đã và đang trở thành một trong những vấn đề đặc biệt quan tâm, có ý nghĩa kinh tế - xã hội to lớn trong hoạt động du lịch nói riêng, trong xu thế phát triển kinh tế - xã hội ở Việt Nam nói chung.

1.1.2. Đặc điểm của du lịch cuối tuần:

Trong cuộc sống công nghiệp hiện nay du lịch đã và đang trở thành một nhu cầu bức thiết của hầu hết mọi người dân trong xã hội.

- Những thập niên gần đây nền kinh tế Việt Nam đã có sự tăng trưởng vượt bậc điều này làm cho đời sống của nhân dân được cải thiện và thay đổi rất nhiều. Tuy nhiên sự tăng trưởng đó nó cũng ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống của người dân, đặc biệt là những người dân sống tại các thành phố, các trung tâm kinh tế, khu đô thị. Quá trình làm việc và học tập căng thẳng đã thúc đẩy con người tìm mọi phương pháp để giải tỏa những mệt mỏi, lấy lại sự cân bằng. Trước đây việc đó chỉ được giành vào những ngày nghỉ dài, những ngày lễ trong năm nhưng bây giờ nó đã diễn ra thường xuyên hơn. Đặc biệt khi nhà nước ban hành Quyết định về việc làm việc 40 tiếng một tuần thì việc đi nghỉ vào cuối tuần diễn ra một cách ồ ạt. Như vậy du lịch cuối tuần là hoạt động đi du lịch của con người diễn ra vào những ngày nghỉ cuối tuần. Thời gian diễn ra thường ngắn, có thể là những hoạt động trong ngày hoặc kéo dài trong hai ngày nhưng không quá dài vì thời gian được phép nghỉ ngơi phụ thuộc vào chế độ làm việc, học tập theo tuần của người lao động, nhất là những người làm việc trong các công sở. Tuy nhiên, việc phân chia thời gian của du lịch cuối tuần cũng mang tính tương đối. Khách du lịch thường có xu hướng kết hợp đi du lịch vào ngày nghỉ và ngày cuối tuần để có những chuyến đi dài hơn, đặc biệt khi Chính phủ có những chính sách làm bù và nghỉ bù để dồn ngày nghỉ cho người dân. Tuy vậy, đặc điểm có thể dễ nhận thấy rõ nhất của hoạt động du lịch cuối tuần là tần suất diễn ra nhiều hơn và thường xuyên hơn trong năm, người dân có thể tham gia hoạt động du lịch nhiều hơn vào dịp cuối tuần chứ không chỉ vào những dịp nghỉ lễ, nghỉ tết và nghỉ phép. Như vậy, hoạt động du lịch có thể diễn ra quanh năm, mặc dù vẫn có tính mùa vụ nhưng không đặc trưng như nhiều loại hình du lịch khác.

- Do thời gian để tham gia vào các hoạt động cuối tuần không dài nên từ nơi khách đến điểm du lịch cuối tuần có khoảng cách không quá xa khu đô thị hay khu công nghiệp, thường là ngoại ô và phụ cận với khoảng cách từ 30 km

đến trên dưới 100km thời gian di chuyển từ 3 tiếng trở lại. Hiện nay có thể thấy các điểm du lịch cuối tuần thường hướng nhiều đến việc khai thác thị trường khách Hà Nội vì đây là một thị trường khách tiềm năng có nhu cầu du lịch cuối tuần rất cao. Một số khu du lịch cuối tuần như: Khu Du lịch Thung Nai, Kim Bôi, Mai Châu (Hòa Bình), hồ Đại Lải, Tây Thiên - Tam Đảo (Vĩnh Phúc), khu vực Ba Vì Sơn Tây, làng cổ Đường Lâm, Hồ Núi Cốc (Thái Nguyên)... là những địa điểm quanh Hà Nội rất phù hợp cho chuyến đi ngắn ngày. Một số địa điểm này đã được đầu tư và nâng cấp với cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất tương đối tốt để phục vụ du khách cuối tuần. Tuy nhiên, khả năng đáp ứng và chất lượng dịch còn hạn chế nhất là khi lượng khách tập trung đông.

- Du lịch cuối tuần thường hướng tới các địa danh có cảnh quan thiên nhiên tươi đẹp, thoáng đãng, không khí trong lành, thường là những vùng làng quê, vùng núi, sông hồ... Điều này thể hiện nhu cầu của đối tượng khách du lịch cuối tuần muốn thay đổi không khí môi trường đối lập với môi trường làm việc và sinh sống tại các khu đô thị ồn ào náo nhiệt và có nhiều sức ép. Các hoạt động trong môi trường cảnh quan tự nhiên, ngoài trời là nhu cầu và sở thích nổi trội của khách du lịch cuối tuần.

- Du lịch cuối tuần phải đảm bảo yêu cầu phục hồi sức khỏe, đem lại niềm vui sống cho người lao động sau những ngày giờ làm việc căng thẳng hay mệt nhọc. Giảm nguy cơ stress do các hoạt động trong tuần gây ra.

- Du lịch cuối tuần gắn kết các dịch vụ với cảnh quan tự nhiên, với di sản văn hóa và với các giá trị nhân văn khác đem lại sự sáng khoái, thú vị cho du khách. Đặc điểm này khiến cho các địa phương có điểm du lịch thỏa mãn điều kiện là có sự kết hợp của cả tài nguyên du lịch tự nhiên và tài nguyên du lịch nhân văn sẽ là điểm đến hấp dẫn của du khách. Tuy nhiên bên cạnh đó các dịch vụ phục vụ cho hoạt động du lịch cuối tuần cũng phải phù hợp và đa dạng. Bên cạnh các dịch vụ tối thiểu như ăn, nghỉ thì các dịch vụ khác như vui chơi giải trí, vận động cơ thể, chăm sóc sức khỏe, giao lưu học hỏi và hòa nhập với cư dân địa phương... là những hoạt động rất cần cho du lịch cuối tuần. Du lịch cuối

tuần ít hướng tới các hoạt động nghiên cứu chuyên sâu, khám phá mạo hiểm và hành trình quá xa. Nội dung hoạt động trong chuyến đi du lịch cuối tuần rất đa dạng, đa phần hướng tới các hoạt động vui chơi giao tiếp gặp gỡ của con người.

- Cùng với đặc điểm thời gian đi du lịch cuối tuần ngắn, khoảng cách đi lại không xa nên có thể thấy chi phí dịch vụ cho hoạt động du lịch cuối tuần đặc biệt là chi phí cho dịch vụ ăn, nghỉ, đi lại không cao như các hoạt động du lịch khác. Tuy vậy các dịch vụ tại các điểm du lịch cuối tuần vẫn đòi hỏi phải có sự đa dạng, phong phú và chất lượng. Việc đầu tư vào các dịch vụ như leo núi, đua thuyền, câu cá, thuê các đồ dùng cắm trại, thuê xe đạp... và đầu tư phát triển các mặt hàng lưu niệm, quà tặng khách từ các sản vật địa phương là hết sức quan trọng. Các điểm du lịch cuối tuần nếu có được sự đa dạng các dịch vụ sẽ làm tăng sự hấp dẫn đối với du khách.

- Đối tượng khách của hoạt động du lịch cuối tuần chủ yếu là những lao động làm việc trong môi trường công sở. Họ đến từ các trung tâm kinh tế, văn hóa, thành phố và đô thị lớn. Đây là đối tượng có nhu cầu du lịch cuối tuần lớn. Cường độ lao động, yêu cầu cạnh tranh của nền kinh tế thị trường khiến cho nhu cầu phục hồi sức khỏe, thư giãn tinh thần dịp cuối tuần của họ rất thường xuyên và cần thiết. Điều kiện thu nhập của đội ngũ này khá ổn định và đủ đảm bảo khả năng thanh toán cho các chuyến du lịch cuối tuần. Cùng với đội ngũ lao động này là gia đình của họ tạo nên lượng khách cuối tuần tiềm năng rất đông đảo.

Một đối tượng khách du lịch cuối tuần nữa đó là những lao động, công nhân làm việc trong các nhà máy, xí nghiệp, khu công nghiệp. Cá nhân những lao động này có thể không thường xuyên đi du lịch cuối tuần nhưng hiện nay các tổ chức công đoàn hoặc người sử dụng lao động có thể tổ chức một số hoạt động du lịch cuối tuần cho họ. Số lượng khách này thường rất lớn có thể lên tới vài trăm người trong một chuyến đi. Việc tổ chức các dịch vụ du lịch cuối tuần cho đối tượng này cũng có đặc thù riêng, người tổ chức phải có khả năng hoạt náo và tổ chức thành một sự kiện giao lưu cho cả tập thể lớn này.

Ngoài ra đội ngũ học sinh, sinh viên các trường Đại học, Cao đẳng, Trung

học chuyên nghiệp, Trung học phổ thông, Trường dạy nghề... cũng có nhu cầu du lịch cuối tuần. Tuy lượng khách này có khả năng chi trả cho các hoạt động du lịch cuối tuần không cao nhưng thường có xu hướng đi du lịch cuối tuần tập thể, hoặc kết hợp với các hoạt động ngoại khóa do nhà trường tổ chức.

Hiện nay khách nước ngoài làm việc tại các đô thị Việt Nam cũng có nhu cầu du lịch cuối tuần. Nhưng họ thường đòi hỏi cao hơn so với khách du lịch Việt Nam như về chất lượng dịch vụ lưu trú, ăn uống, không gian thư giãn, vệ sinh, an ninh... Nếu các khu du lịch đáp ứng đủ những yêu cầu cần thiết thì lượng khách này sẽ tăng lên và khả năng thanh toán, mức độ chi tiêu du lịch của họ nhìn chung khá cao.

1.1.3. Phân loại:

a) Phân theo nhóm người:

- Với học sinh, sinh viên, nhóm bạn bè, nhóm câu lạc bộ:

Những người này thường có chung sở thích: chơi thể thao, nhiếp ảnh, hoạt động nghệ thuật, tham gia vào các thưởng thức nghệ thuật, tham gia các câu lạc bộ các em bị khuyết tật, các mẹ có con bị tự kỷ... Cho nên 2 ngày cuối tuần tại Côn Sơn –Kiếp Bạc là thời gian họ được khám phá, được thám hiểm những hang động, những đỉnh núi, được cùng nhau vui chơi, cắm trại trên đồi thông bát ngát hay bên hồ Côn Sơn hoặc bên bờ suối vào mùa hè...

Đặc biệt họ có các hoạt động giao lưu để chia sẻ thông tin, chia sẻ kinh nghiệm và tổ chức các giải thi đấu...

- Với những công chức hàng ngày phải làm việc trong những căn phòng kín, sống trong môi trường chật chội thì cuối tuần họ đến với Côn Sơn – Kiếp Bạc để thưởng thức một không gian khác biệt hẳn. Ở đây họ vừa được tĩnh tâm với không gian yên tĩnh của đền chùa, miếu mạo họ lại vừa được hít thở khí trời trong lành quên đi hết những vất vả, bon chen của cuộc sống hàng ngày. Đặc biệt họ còn được tham gia vào cuộc sống thôn quê với những công việc nhà nông như: cấy lúa, trồng cây, bơi thuyền, đánh bắt cá, hái vải, nấu ăn... Và đó là

những điều rất cần để giúp họ lấy lại tinh thần sau một tuần là việc.

- Với những gia đình đến đây mọi người được quây quần bên nhau giữa rừng thông bát ngát cùng trải bạt cắm trại nghỉ qua đêm để cùng bên nhau thưởng thức những bản nhạc của rừng thông, suối Côn Sơn, chim chóc và muôn thú... buổi sáng được cùng nhau leo đồi ngắm toàn cảnh ruộng vườn nhà cửa, ngắm sông Lục Đầu hiền hách. Rồi cùng nhau nấu ăn, vẽ tranh thôn quê, ca hát... Đó chính là những điều họ cần ở những ngày cuối tuần.

- Tour dành cho người lao động tại các khu công nghiệp:

ây là một nhóm khách thường đi với số lượng đông từ hàng trăm đến hàng nghìn người. Cho nên khi đến với các điểm du lịch cuối tuần cần một không gian rộng để có thể tổ chức sinh hoạt, ăn uống, tổ chức các trò chơi, các cuộc thi tạo cảm giác gần gũi và thân thiện giữa mọi người.

b) Theo nhu cầu:

- Nghỉ dưỡng:

Đây là một trong những nhu cầu chủ yếu của du lịch cuối tuần. Khách du lịch cuối tuần muốn giành những ngày nghỉ này để nghỉ ngơi, phục hồi cả tinh thần và thể chất. Chính vì thế điểm du lịch cuối tuần cần có được sự yên tĩnh, thanh bình và trong lành... thường thì nhu cầu này được những du khách là những người làm việc tại công sở, các khu công nghiệp, những người lớn tuổi hoặc các gia đình lựa chọn.

- Vui chơi giải trí:

Khách du lịch khi đi du lịch ngoài việc được thăm quan khám phá, nghỉ dưỡng còn được tham gia vào các trò vui chơi giải trí đặc biệt hấp dẫn. Với mỗi điểm du lịch có những loại hình vui chơi giải trí đặc thù. Khi du khách đến với Côn Sơn - Kiếp Bạc du khách có thể tham gia vào các hoạt động như cắm trại, bơi thuyền, leo núi, khám phá hang động, nấu cơm, trồng cây, bắt cá, hái vải... Những hoạt động này giúp cho du khách cảm thấy sảng khoái, lấy lại cân bằng

về cả tinh thần và thể chất. Đặc biệt du khách sẽ cảm nhận sự gần gũi với thôn quê, với tự nhiên.

- Khám phá văn hóa :

Ngoài những đối tượng khách du lịch trên có một lượng du khách khá đông đảo có tâm lí muốn đi nhiều nơi khám phá được những nét văn hóa mới lạ và khác biệt. Họ giành những ngày nghỉ cuối tuần của mình để thực hiện những chuyến đi này. Những điểm du lịch cuối tuần mới được đưa vào khai thác như Côn Sơn - Kiếp Bạc là những nơi khá lí tưởng cho đối tượng du khách này.

- Ngoài các nhu cầu trên thì còn có du lịch cuối tuần phục vụ cho các hoạt động trồng cây, canh tác, học tập kinh nghiệm lẫn nhau...

c) Theo hình thức tổ chức bao gồm:

- Tự tổ chức:

Phần lớn du khách thuộc các đối tượng khách là thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên, câu lạc bộ, nhóm gia đình thường tự tổ chức đi du lịch cuối tuần. Họ tự trang bị tốt được những vật dụng cần thiết cho chuyến đi của mình mà không phải thông qua bất kì tổ chức nào. Đây vẫn là xu hướng chủ yếu hiện nay vì khi tự tổ chức sẽ tiết kiệm được chi phí cho nên để du lịch cuối tuần phát triển cần phải quảng bá mạnh mẽ các điểm du lịch qua mạng, truyền hình, sách báo... để mọi người biết và nắm được thông tin.

- Tour du lịch do các công ty du lịch tổ chức:

Nắm bắt được xu thế đi du lịch cuối tuần của người dân ngày càng cao nhiều công ty lữ hành tổ chức các tour du lịch khá hấp dẫn vào những ngày nghỉ. Điều này tạo thuận lợi rất lớn cho những người muốn đi nghỉ cuối tuần nhưng không có thời gian chuẩn bị. Các dịch vụ do công ty cung cấp hiện nay cũng khá đảm bảo về chất lượng. Những dịch vụ này ngày càng hoàn thiện và chào bán rộng rãi trên mạng và các phương tiện thông tin đại chúng. Các chương trình du lịch cuối tuần được tổ chức liên tục định kỳ, du khách chỉ việc chọn lựa dịch vụ và tham gia, không giống như trước đây, chỉ khi nhận được yêu cầu của du khách, các công ty du lịch mới xây dựng chương trình và đặt các dịch vụ cho du

khách.

d) Phân theo thời gian:

Hoạt động du lịch cuối tuần có thể phân theo mùa.

Mặc dù nó là hoạt động có thể diễn ra thường xuyên trong năm tuy nhiên có thể thấy vào hai mùa là mùa hè và mùa xuân người dân đi nghỉ cuối tuần nhiều hơn. Đặc điểm này là do thời gian nghỉ của khách vào hai mùa này khá dài. Kì nghỉ xuân thường gắn với thời gian nghỉ Tết. Đây cũng là mùa của các lễ hội trong năm. Mùa hè là kì nghỉ dài của tất cả các trường trong cả nước cho nên lượng khách là học sinh, sinh viên... tăng lên đột biến. Thêm vào đó khí hậu cũng là nhân tố khiến cho người dân muốn đi nghỉ vào dịp hè.

e) Phân theo dịch vụ được cung cấp: Với từng khu du lịch thường tạo ra sự hấp dẫn bằng cách đưa ra những dịch vụ du lịch đặc trưng. Đây chính là nhân tố tạo ra sự khác biệt giữa các điểm du lịch nhằm thu hút du khách.

1.1.4 Vai trò, ý nghĩa của hoạt động du lịch cuối tuần:

Trước hết du lịch cuối tuần có vai trò quan trọng trong việc phục hồi và nâng cao sức khỏe, tái tạo sức lao động, nâng cao sức sáng tạo và năng suất lao động. Trong một chừng mực nào đó du lịch có tác dụng hạn chế bệnh tật, kéo dài tuổi thọ và khả năng lao động của con người. Việc tăng cường sức khỏe cho người dân làm tăng hiệu suất lao động có ý nghĩa lớn về mặt kinh tế .

Du lịch cuối tuần giúp con người gần gũi với thiên nhiên, đồng thời có điều kiện tiếp xúc với nhau hơn, tăng thêm tình đoàn kết cộng đồng. Đồng thời góp phần cho việc phục hồi và phát triển truyền thống văn hóa dân tộc nâng cao mức sống cũng như dân trí của người dân.

Du lịch cuối tuần cũng như nhiều loại hình du lịch khác có chức năng quan trọng trong việc làm thay đổi bộ mặt kinh tế khu vực, có tác dụng điều hòa nguồn vốn từ vùng kinh tế phát triển sang vùng kinh tế kém phát triển hơn, kích thích sự tăng trưởng kinh tế của các vùng sâu vùng xa, các vùng nông thôn.

Du lịch còn có chức năng quan trọng đó là chức năng bảo vệ môi trường.

Nhu cầu du lịch nghỉ ngơi cuối tuần của người dân tại các đô thị, khu công nghiệp, các thành phố lớn đòi hỏi phải gắn gũi với cảnh quan và môi trường tự nhiên đã kích thích việc tôn tạo, bảo vệ môi trường. Để đáp ứng nhu cầu du lịch phải thi hành các biện pháp bảo vệ môi trường, bảo vệ nguồn nước, không khí nhằm tạo môi trường sống phù hợp với nhu cầu của du khách. Điều đó góp phần bảo vệ và tạo nên môi trường sinh thái bền vững.

Hoạt động du lịch cuối tuần ở một góc độ nào đó có khả năng làm giảm tính mùa vụ của du lịch, đặc biệt vào dịp hè, các dịp nghỉ lễ dài ngày. Hoạt động du lịch cuối tuần có thể diễn ra liên tục trong năm tại nhiều địa điểm khác nhau chứ không nhất thiết phải tập trung vào dịp hè, dịp nghỉ lễ. Người dân có nhiều điều kiện để lựa chọn điểm du lịch phù hợp

Trong điều kiện sống như ngày nay, khi quá trình công nghiệp hóa, đô thị hóa diễn ra mạnh mẽ thì du lịch cuối tuần có ý nghĩa thiết thực trong việc nâng cao chất lượng cuộc sống dân cư, giảm thiểu các áp lực trong xã hội hiện nay như: giảm tệ nạn xã hội (bạo lực, chơi games quá mức ở giới trẻ...) tạo ra sự cân bằng tâm lý, hướng tới các hoạt động lành mạnh

Ngày nay du lịch cuối tuần ngày càng trở nên phổ biến trên thế giới cũng như ở Việt Nam cho nên ý nghĩa của nó càng lớn trong đời sống kinh tế và xã hội của đất nước. Mặc dù du lịch cuối tuần có tính nhịp điệu rõ rệt, thường chỉ diễn ra vào ngày nghỉ cuối tuần song những ngày nghỉ này lại chiếm phần lớn trong quỹ thời gian ngày nghỉ cả năm của dân cư. Do đó, du lịch cuối tuần đem lại một khoản lợi nhuận khá lớn cho kinh tế địa phương và đất nước, góp phần bảo vệ môi trường, giúp con người phục hồi sức khỏe, phát triển thể lực và trí lực, nâng cao chất lượng cuộc sống cho dân cư đồng thời tái tạo sức lao động, nâng cao hiệu quả kinh tế cho bản thân và xã hội.

1.1.5. Những điều kiện phát triển du lịch cuối tuần

Việt Nam là một nước có nhiều tài nguyên phục vụ cho việc phát triển du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng. Tuy nhiên du lịch cuối tuần nó có những đặc thù riêng khác với các loại hình du lịch khác. Cho nên mặc dù hầu hết

các địa phương ở nước ta đều có tài nguyên phục vụ du lịch nhưng không phải địa phương nào cũng có thể phát triển loại hình du lịch cuối tuần.

Qua nghiên cứu và tìm hiểu về du lịch cuối tuần có thể nhận thấy để phát triển du lịch cuối tuần cần có các điều kiện sau

- Về tài nguyên du lịch:

Theo Pirojnik: “Du lịch là ngành có định hướng tài nguyên rõ rệt”. Tài nguyên du lịch có ảnh hưởng trực tiếp đến tổ chức lãnh thổ, chuyên môn hóa các vùng du lịch và các hoạt động dịch vụ du lịch. Một điểm du lịch có nhiều tài nguyên du lịch, giữa các loại tài nguyên có sự kết hợp với nhau cao sẽ tạo ra sản phẩm du lịch đa dạng hấp dẫn du khách. Không chỉ vậy đối tượng khách rất đa dạng về thành phần, tuổi tác, tâm lí, nghề nghiệp... Do vậy, du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng cũng đòi hỏi phải có sự đa dạng phong phú về nguồn tài nguyên du lịch. Hơn nữa việc khai thác kết hợp giữa tài nguyên du lịch nhân văn và tài nguyên du lịch tự nhiên là tiêu chuẩn của sự phát triển du lịch bền vững.

Đối với du lịch cuối tuần nơi đến du lịch phải là nơi có không gian dễ chịu, thoải mái, thiên nhiên gần gũi, thơ mộng, ít tiếng ồn, không khí trong lành, có điều kiện tĩnh dưỡng phục hồi sức khỏe. Đặc biệt là có khoảng cách không quá xa so với trung tâm công nghiệp, đô thị. Bên cạnh đó tài nguyên du lịch nhân văn cũng là một yếu tố quan trọng có giá trị hấp dẫn du khách ở khía cạnh tham quan, tìm hiểu, hành hương, tín ngưỡng tâm linh. Tài nguyên du lịch nhân văn sẽ góp phần làm cho sản phẩm du lịch cuối tuần thêm đa dạng phong phú.

- Điểm đến du lịch cuối tuần phải có khoảng cách địa lý gần gũi với các nguồn khách. Khoảng cách giữa nơi đi và nơi đến của khách không quá xa, để thời gian di chuyển trên đường không quá lớn. Để phát triển hoạt động du lịch cuối tuần hướng tới việc khai thác thị trường khách du lịch cuối tuần của Hà Nội, thì điểm đến đó phải nằm trong bán kính cách Hà Nội trong phạm vi 100 km. Đây là những địa điểm có khả năng tiếp cận thuận lợi bằng đường giao

thông, phù hợp với các hộ gia đình đi bằng các phương tiện giao thông công cộng (xe buýt, taxi) hoặc xe tự lái, xe thuê... cơ sở hạ tầng, đường xá đã được đầu tư tương đối tốt, có các biển chỉ dẫn rõ ràng thuận tiện.

• Những địa điểm đó phải được đầu tư về cơ sở vật chất và cơ sở hạ tầng, dịch vụ du lịch để có thể thu hút được khách du lịch cuối tuần. Khách thỏa mãn nhu cầu thư giãn, vui chơi giải trí mua sắm, tâm linh, hay tâm tình, giao lưu gặp gỡ. Nhiều hoạt động tại điểm du lịch cuối tuần được lặp lại quen thuộc nhưng không gây nhàm chán cho khách.

Cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất kỹ thuật đóng một vai trò hết sức quan trọng trong quá trình tạo ra và thực hiện sản phẩm du lịch cũng như quyết định mức độ khai thác các tiềm năng du lịch nhằm thỏa mãn nhu cầu của du khách.

Cơ sở hạ tầng và vật chất kỹ thuật của tổ chức du lịch bao gồm toàn bộ nhà cửa và phương tiện kỹ thuật giúp cho việc phục vụ để thỏa mãn các nhu cầu của khách du lịch như: khách sạn, nhà hàng, phương tiện giao thông vận tải, các khu nhà giải trí, cửa hàng, công viên, đường xá, hệ thống thoát nước, mạng lưới điện trong khu vực của cơ sở du lịch. Cơ sở hạ tầng và vật chất kỹ thuật còn bao gồm tất cả các công trình mà tổ chức du lịch xây dựng bằng vốn đầu tư của mình. Sự kết hợp hài hòa giữa cơ sở và tài nguyên du lịch giúp cho hoạt động du lịch cuối tuần có hiệu quả hơn.

Do vậy tính đa dạng phong phú, hiện đại hấp dẫn của cơ sở vật chất kỹ thuật cũng tạo nên tính đa dạng hấp dẫn của dịch vụ du lịch. Mỗi khu du lịch cuối tuần muốn phát triển du lịch tốt cần có sự đầu tư đầy đủ cho hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật hạ tầng. Đồng thời nó cũng thể hiện sự phát triển du lịch của điểm đó.

• Nguồn nhân lực du lịch

Đối tượng phục vụ của du lịch là con người – con người ở đây không bó hẹp trong phạm vi một vùng, một nước mà còn cả khách du lịch quốc tế. Do đó lao động trong du lịch có vai trò rất quan trọng trong việc đảm bảo chất lượng

sản phẩm du lịch, tạo ra ấn tượng và sự hài lòng đối với du khách bằng sự hiểu biết về lí thuyết, kĩ năng phục vụ cộng với sức khỏe và phẩm chất đạo đức có được qua quá trình đào tạo bồi dưỡng và tích lũy từ thực tế.

- Cộng đồng dân cư:

Với hoạt động du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng rất cần sự tham gia của cộng đồng dân cư địa phương. Hầu như tại các điểm du lịch sự tham gia của người dân vào hoạt động du lịch là rất đông đảo như kinh doanh nhà hàng, khách sạn, chụp ảnh, chở khách, bán hàng lưu niệm...điều này tạo nên sự đa dạng các dịch vụ du lịch. Với du lịch cuối tuần việc du khách được tiếp xúc gần gũi với nhân dân địa phương, được thực hiện các hoạt động cùng nhau sẽ làm tăng tính đoàn kết, thân thiện, giúp đỡ nhau. Đồng thời người dân địa phương sẽ tạo ra ấn tượng tốt cho du khách giúp thu hút du khách đến với điểm du lịch.

- Hoạt động xúc tiến quảng bá:

Để khai thác hiệu quả du lịch cuối tuần thì công tác xúc tiến, quảng bá du lịch là rất cần thiết và quan trọng. Với chính quyền địa phương có điểm du lịch cuối tuần cần tích cực tham gia nhiều các hoạt động như hội chợ, triển lãm, liên hoan du lịch trong nước, phát hành, xuất bản các ấn phẩm du lịch tuyên truyền tiềm năng, thế mạnh, cơ chế chính sách đầu tư của địa phương và đưa hình ảnh điểm du lịch của địa phương đến với du khách trong nước và quốc tế.

1.2. Tiềm năng du lịch cuối tuần tại Côn Sơn – Kiếp Bạc

1.2.1 Vị trí địa lý

Hải Dương là tỉnh nằm ở vị trí tâm điểm của tam giác kinh tế phía bắc: Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh. Với vị trí nằm dọc trên trục quốc lộ từ Hà Nội đi Quảng Ninh cho nên Hải Dương là một trạm dừng chân không thể thiếu trong các chuyến du lịch từ Hà Nội tới Quảng Ninh, Hải Phòng và ngược lại. Đây là một địa bàn kinh tế phát triển với nhiều khu công nghiệp, công ty, xí nghiệp lớn... tập trung một lượng khách đông đảo có nhu cầu đi nghỉ cuối tuần.

Côn Sơn – Kiếp Bạc thuộc huyện Chí Linh, tỉnh Hải Dương là một điểm du lịch có vị trí khá thuận lợi cho phát triển du lịch. Phía đông bắc có đường giao thông thuận lợi đó là có quốc lộ 18 chạy dọc theo hướng đông-tây qua trung tâm thị xã nối liền Hà Nội - Quảng Ninh, đường Quốc lộ 37 nối Quốc lộ 5 và đường 18, đường 37 là đường vành đai chiến lược quốc gia từ trung tâm thị xã đi tỉnh Bắc Giang. Bên cạnh đó hệ thống đường sông có chiều dài 40 km bao bọc phía đông, tây, nam của thị xã thông thương với Hải Phòng, Bắc Giang, Đáp Cầu (Bắc Ninh). Trên các tuyến đường đó Côn Sơn - Kiếp Bạc là điểm nằm ở vị trí trung gian của tuyến cho nên nó là nơi thích hợp cho các điểm dừng chân của du khách. Đặc biệt vị trí của Côn Sơn – Kiếp Bạc chỉ cách Hà Nội khoảng 80 km theo quốc lộ 18. Đây là điều kiện thuận lợi để phát triển loại hình du lịch cuối tuần hướng tới việc khai thác thị trường khách Hà Nội.

Khoảng cách địa lý từ Hải Phòng, Quảng Ninh tới Côn Sơn – Kiếp Bạc không quá xa cũng là một thuận lợi cho việc thu hút khách cuối tuần từ các khu công nghiệp, nhà máy xí nghiệp tại Hải Phòng và Quảng Ninh. Ngoài ra đây cũng là một điểm đến lí tưởng cho những du khách cuối tuần ở Hải Phòng và Quảng Ninh khi muốn thay đổi những điểm du lịch quen thuộc.

Hiện nay khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc đang được quy hoạch tổng thể để có thể phát triển du lịch thu hút ngày càng nhiều du khách đến tham quan.

Liên kề với khu di tích Côn Sơn – Kiếp Bạc trong vòng 20 km có núi Phượng Hoàng – là nơi thờ thầy giáo Chu Văn An, có động Kính Chủ, núi An Phụ, khu rừng Thanh Mai... điều này giúp du khách có thể vừa được nghỉ ngơi thư giãn lại được viếng thăm những di tích mang vẻ đẹp tôn nghiêm thể hiện lòng thành kính với chôn tâm linh.

Từ vị trí của Côn Sơn - Kiếp Bạc kết hợp với các tuyến điểm du lịch khác trong vùng như Gốm Chu Đậu (Nam Sách- Hải Dương), Yên Tử (Quảng Ninh), Phó Hiến (Hưng Yên) ... tạo thành tuyến điểm du lịch hấp dẫn, với sản phẩm du lịch khá phong phú.

1.2.2 Tài nguyên du lịch tự nhiên

1.2.2.1. Địa hình và cảnh quan tự nhiên

a) Địa hình:

Địa hình có vai trò rất quan trọng đối với du lịch, vì trước hết bề mặt địa hình là nơi diễn ra các hoạt động của du khách. Đồng thời cũng là địa bàn xây dựng các công trình thuộc cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất kĩ thuật phục vụ du lịch.

Địa hình chủ yếu của tại Côn Sơn – Kiếp Bạc là đồi núi, tuy địa hình không cao nhưng nơi đây có không gian thoáng đãng, khí hậu mát mẻ, trong lành, phong cảnh thiên nhiên đẹp tác động mạnh tới tâm lí của du khách ưa thích dã ngoại và tham quan, rất thích hợp với loại hình du lịch cuối tuần. Côn Sơn - Kiếp Bạc còn có nhiều đỉnh núi như đỉnh Côn Sơn cao gần 200m, từ đây du khách có thể nhìn thấy toàn cảnh Côn Sơn và vùng xung quanh. Các ngọn núi Ngũ Nhạc, ngọn Nam Tào, Bắc Đẩu đều rất có giá trị khai thác cho du lịch.

Với địa hình như vậy đây còn là một điểm du lịch thu hút nhiều học sinh, sinh viên tham gia với các hoạt động tham quan, leo núi, cắm trại...

b) Cảnh quan tự nhiên và một số điểm du lịch tiêu biểu tại Côn Sơn – Kiếp Bạc:

Khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc có núi non, sông hồ, khung cảnh làng quê gắn với hoạt động nông nghiệp, nông thôn khá yên bình và trong lành, thoáng mát. Các danh thắng ở đây phải kể đến :

- **Khu núi Côn Sơn:** Đây là khu di tích nằm giữa hai dãy núi Phụng Hoàng – Kỳ Lân. Khu di tích này tập trung rất nhiều chùa, tháp, rừng thông khe suối và các di tích gắn với các danh nhân, các anh hùng dân tộc. Ngay từ thời Trần, chùa Côn Sơn là một trong ba trung tâm của thiền phái Trúc Lâm (Côn Sơn - Yên Tử - Quỳnh Lâm). Mảnh đất này đã gắn bó với tên tuổi và sự nghiệp của nhiều danh nhân đất Việt như Trần Nguyên Đán, Huyền Quang và đặc biệt là anh hùng dân tộc danh nhân văn hóa thế giới Nguyễn Trãi. Ngày nay, Côn

Sơn còn lưu trữ được những dấu tích văn hóa thời Trần và các giai đoạn lịch sử. Từ chùa Côn Sơn leo khoảng 600 bậc đá là đến đỉnh núi Côn Sơn cao 200m. Đỉnh Côn Sơn là một khu đất bằng phẳng, tại đây có một phiến đá khá rộng, tục gọi là Bàn Cờ Tiên. Ở đây phát lộ nền một kiến trúc cổ, hình chữ Công. Qua khảo cứu, đó là dấu tích của Am Bạch Vân.

Hiện nay trên Bàn Cờ Tiên có dựng một nhà bia theo kiểu vọng lâu, hai tầng tám mái cổ kính. Ở đây, du khách có thể nhìn về bốn phía bao quát trong tầm mắt cảnh núi sông hùng vĩ. Phong cảnh nơi đây rất hữu tình làm say đắm lòng người.

- **Hồ Côn Sơn:** Trước núi Côn Sơn có một hồ nước trong xanh rộng mênh mông, đó chính là hồ Côn Sơn, địa danh được nhắc đến trong sách Công Du tiếp kí của Vũ Phương Đề: “Dưới núi có một cái ao vuông, nước trong leo lẻo. Hai bên nước suối chảy qua trước núi, rồi lại vòng quanh vài dặm chảy vào con sông Cái. Lên núi ngắm trông thực không chán mắt. Quả là một cảnh lâm tuyền rất đẹp vậy”

Hồ Côn Sơn được tôn tạo năm 1998, có diện tích 43 ha, với sức chứa hàng trăm ngàn m³ nước. Bao quanh hồ là hệ thống đường dạo, cây cảnh.

Hồ Côn Sơn như góp phần tô điểm thêm cho vẻ đẹp hư ảo của chốn lâm tuyền. Có thể nói, hồ Côn Sơn hiện nay và tương lai sẽ trở thành một trong những điểm du lịch hấp dẫn của khu di tích Côn Sơn.

Suối: Côn Sơn –Kiếp bạc có những con suối nhỏ ,chảy rì rào như: Suối Đá Bạc, suối Côn Sơn...tạo nên phong cảnh trữ tình nên thơ.

Suối Côn Sơn bắt nguồn bởi 2 dãy núi Côn Sơn và Ngũ Nhạc, dài khoảng 3km uốn lượn tạo nhiều ghềnh thác kế tiếp nhau rồi đổ ra hồ Côn Sơn. Dòng suối hẹp, cây cối um tùm mang dáng vẻ hoang sơ, thơ mộng, là điểm dừng chân không thể bỏ qua của du khách. Suối Côn Sơn đã đi vào thơ văn Nguyễn Trãi:

“Côn Sơn suối chảy rì rầm

Ta nghe như tiếng đàn cầm bên tai”.

Bên suối Côn Sơn có một phiến đá có bề mặt phẳng và nhẵn nhụi nằm kề ven suối được gọi là Thạch Bàn. Nơi đây xưa kia là nơi Nguyễn Trãi thường lấy làm chỗ nghỉ ngơi, ngắm cảnh, làm thơ và suy nghĩ việc nước. Nó cũng là nơi ghi dấu ấn của chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại khi Người về thăm nơi đây.

Tại Kiếp Bạc:

Sông: Ở Kiếp Bạc có một hệ thống sông ngòi dày đặc với 4 con sông thượng nguồn dồn về chảy vào sông Thái Bình và sông Kinh Thầy đó là: sông Thương, sông Lục Nam, sông Cầu, sông Đuống. Đây là một điều kiện thuận lợi cho các hoạt động chèo thuyền trên sông chở khách du lịch ngắm cảnh khi tới Kiếp Bạc. Các con sông ở đây có lòng rộng độ dốc lòng sông nhỏ lại rất hoang sơ chưa bị can thiệp nhiều.

1.2.2.2. Khí hậu

Là một điểm du lịch thuộc tỉnh Hải Dương nên khu di tích Côn Sơn – Kiếp Bạc có khí hậu nằm trong vùng khí hậu Hải Dương thuộc vùng Đông Bắc Bộ.

Chí Linh nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa, có 2 mùa rõ rệt, mùa khô hanh lạnh từ tháng 10 đến tháng 4 năm sau, mùa mưa từ tháng 4 đến tháng 9 hàng năm. Nhiệt độ trung bình năm 23°C. Lượng mưa trung bình năm 1.463 mm, độ ẩm tương đối trung bình là 81,6%.

Như vậy nhiệt độ và độ ẩm tại đây khá thuận lợi cho hoạt động du lịch cuối tuần. Khí hậu không quá nóng vì nhờ có hệ thống rừng thông che phủ tạo cảm giác mát mẻ, thoải mái cho du khách nhất là khi du khách đến đây vào mùa hè.

1.2.2.3. Hệ sinh thái

Theo thống kê của Ủy ban nhân dân huyện Chí Linh vào năm 1999 thì cả huyện hiện còn 2.389 ha rừng tự nhiên, phân bố rải rác ở các xã Hoàng Hoa Thám, Bắc An, Lê Lợi, Cộng Hoà trong đó tập trung chủ yếu ở xã Hoàng Hoa Thám là 1.747 ha rừng.

Tuy là rừng thứ sinh nhưng với số lượng của 507 loài đã tìm thấy trong quá

trình khảo sát là nền tảng để bảo vệ sự phát triển bền vững hệ sinh thái môi trường đối với sự phát triển công nghiệp, du lịch, dịch vụ bền vững của thị trấn Sao Đỏ và huyện Chí Linh trong tương lai.

Trong đó ở Côn Sơn có khu vườn thực vật với diện tích 21ha gồm 136 loại cây bản địa. Cảnh quan sinh thái khu vực Côn Sơn - Kiếp Bạc còn thô sơ. Rừng tự nhiên còn lại cần được bảo vệ khoanh nuôi để trong vòng 10 - 20 năm tới sẽ tạo được thảm cây như ở chùa Thanh Mai hiện nay. Khôi phục đồi lim xanh ở Đền Cao và phát triển cây lim ra xung quanh hồ An Lạc, trồng xen với các cây keo, muồng, tạo được quần thể thực vật đa dạng, phong phú. Ngoài ra ở Côn Sơn còn có rừng Thông hùng vĩ, nhiều cây có tuổi thọ vài thế kỉ kết hợp với nhiều loại cây khác như trúc, sim, mẫu đơn.. tạo nên cảnh quan hài hòa tươi đẹp cho các di tích lịch sử văn hóa nơi đây.

Ở Kiếp Bạc có núi Dược Sơn trồng rất nhiều các loài cây dược liệu. Theo thống kê của Viện y học dân tộc Trung ương thập kỉ 70 (thế kỷ XX) thì khoảng 600 cây trồng và cây hoang dại là cây thuốc Nam. Hiện nay đi lướt phía sườn đồi còn đếm được hơn 50 loài đang tồn tại điển hình như: Cây Lạc Tiên (Hồng dây), cây Móng hổ, cây cỏ Chỉ Thiên, cây Hà Thủ Ô... Dưới thời Trần Hưng Đạo đã cho xây Dược Sơn ở Kiếp Bạc. Dân trong vùng truyền rằng thuốc trồng ở Dược Sơn không có thứ thuốc nào sánh kịp. Ngày nay còn lưu lại nhiều dấu tích thu hút nhiều nhà nghiên cứu đến tham quan tìm hiểu. Bên cạnh đó nó còn là nguồn mặt hàng đáng kể để nhân dân địa phương nơi đây bán cho du khách. Khách du lịch có thể mua về dùng để chữa bệnh cho bản thân hoặc những người trong gia đình.

Khi cơ cấu kinh tế chuyển đổi người dân xung quanh khu di tích đã tận dụng các sườn đồi để trồng nên những vạt vải thiều. Cứ tháng 5 đến mùa vải chín màu đỏ thẫm bao trùm khắp nơi tạo nên một bức tranh đồng quê tuyệt vời. Nó hấp dẫn du khách tới thăm quan và thưởng thức đặc sản vải thiều.

Trước thực tế đó khu di tích cần có quy hoạch bảo vệ môi trường để đảm bảo sự đa dạng sinh học, giữ gìn nguồn gen động thực vật quý hiếm phục vụ cho

kinh tế trong đó có cả hoạt động du lịch.

Nhìn chung tài nguyên tự nhiên tại Côn Sơn - Kiếp Bạc khá phong phú và đa dạng. Với nguồn tài nguyên này Côn Sơn - Kiếp Bạc có khả năng phát triển nhiều loại hình du lịch như du lịch sinh thái, thể thao, nghỉ dưỡng, tham quan, ngắm cảnh...

1.2.3. Tài nguyên du lịch nhân văn

1.2.3.1 Các di tích lịch sử, văn hóa

Chí Linh là một vùng đất cổ địa linh nhân kiệt, nằm ở vị trí sơn thủy hữu tình. Trong chiều dài lịch sử, vùng đất này gắn với tên tuổi nhiều danh nhân nổi tiếng như: Hưng Đạo Đại Vương Trần Quốc Tuấn, Đệ nhị tổ Pháp Loa, Đệ tam tổ Trúc Lâm thiền phái Huyền Quang, Vạn thế sư biểu Chu Văn An, Anh hùng dân tộc, Danh nhân văn hóa thế giới Nguyễn Trãi, Bà chúa Sao Sa Nguyễn Thị Duệ...

Chí Linh hiện còn lưu giữ 59 di tích lịch sử, trong đó có 9 di tích được xếp hạng quốc gia. Quần thể di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc, là điểm du lịch, lễ hội văn hóa tâm linh nổi tiếng của nước ta. Cùng với Yên Tử, Quỳnh Lâm, Thanh Mai, Côn Sơn là chôn tổ Thiền phái Trúc Lâm, một thiền phái mang đậm bản sắc văn hoá Việt. Đệ nhất tổ Điều Ngự Giác Hoàng Trần Nhân Tông, Đệ nhị tổ Pháp Loa tôn giả, Đệ tam tổ Huyền Quang tôn giả đều đã về đây hoằng dương, thuyết pháp, phát triển giáo giới và xây dựng chùa Côn Sơn thành chôn Tổ đình, một Thiền viện lớn từ thời đại nhà Trần.

Khu vực Kiếp Bạc nằm ở phía tây dãy Côn Sơn mang đậm trầm tích lịch sử của thời Trần. Tại đây là những con sông gắn liền với những sự kiện lịch sử những chiến công hiển hách của dân tộc. Trên sông Lục Đầu Giang là nơi tướng Trần Hưng Đạo đã tập kết quân. Bến Bình Than gắn với hội nghị Bình Than (1282) của vua Trần Nhân Tông họp bàn tướng lĩnh tìm cách giữ việc nước, rồi phòng tuyến Bình Than, chiến thắng Vạn Kiếp nhấn chìm xác giặc.

Từ những giá trị đó ngành du lịch Hải Dương nói chung và du lịch Côn

Sơn – Kiếp Bạc nói riêng cần nghiên cứu đưa vào khai thác phát triển du lịch. Cần giới thiệu cho du khách về từng khúc sông lịch sử.

Các di tích lịch sử, văn hóa tại Côn Sơn - Kiếp Bạc phải kể đến:

- **Chùa Côn Sơn** có phong cảnh tuyệt đẹp với rừng thông, hồ, suối Côn Sơn và Bàn Cờ Tiên nổi tiếng trong thơ Nguyễn Trãi. Tại đây còn có đền thờ Trần Nguyên Đán, đền thờ Trần Nguyên Hãn và đền thờ Nguyễn Trãi.

- **Đền Kiếp Bạc** nằm cạnh Lục Đầu Giang, nơi hợp lưu của sáu con sông (ngã sáu sông). Đền thờ Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn còn gọi là Đức Ông nổi tiếng về sự linh thiêng

- **Đền Cao** thuộc xã An Lạc. Ở đây có bốn ngôi đền linh thiêng từ lâu đời, thờ năm anh em nhà họ Vương đã có công giúp vua Lê Đại Hành đánh tan quân Tống do Hầu Nhân Bảo và Tôn Toàn Hưng chỉ huy năm 981.

- **Đền Chu Văn An** nằm trên núi Phụng Hoàng, thuộc xã Văn An; cách khu di tích Côn Sơn khoảng 4 km. Đây là một điểm di tích văn hoá và danh thắng mà quý khách có thể đến thăm, với cảnh rừng thông đẹp trùng điệp, có đền thờ cũ và đền mới xây xong năm 2007. Lăng mộ Chu Văn An cũng nằm trong khu di tích này. Lễ hội ở đền Chu Văn An được tổ chức vào tháng tám và tháng một, trọng hội vào ngày 25-8 và 26-11. Khu di tích được xếp hạng năm 1998.

- **Chùa Thanh Mai** thuộc xã Hoàng Hoa Thám. Đây là ngôi chùa rất cổ, được xây dựng năm 1329 do Thiền sư Pháp Loa - Đệ nhị tổ của Thiền phái Trúc Lâm Yên tử sáng lập. Chùa được công nhận di tích lịch sử quốc gia năm 1992.

- **Đền bà Chúa Sao Sa:** thờ nữ Tiến sĩ duy nhất trong lịch sử khoa bảng Việt Nam, bà Nguyễn Thị Duệ. Đền cũng thuộc xã Văn An; cách khu di tích Côn Sơn khoảng 5 km.

- **Đền Mẫu Sinh thờ Mẫu** rất đặc biệt bởi được xây dựng trên lưng chừng núi Ngũ Nhạc với Hậu cung nằm trên một tảng đá lớn hình người phụ nữ đang nằm sinh con. Tương truyền Đền Mẫu Sinh là nơi sinh ra Đức Thánh hài nhi.

Đền được tin là rất thiêng và là nơi được du khách thập phương về cầu tự.

Các di tích danh thắng và cảnh trí thiên nhiên tuyệt vời như núi Nam Tào, Bắc Đẩu, sông Lục Đầu Giang, ... tạo thành cụm du lịch lớn của tỉnh.

• **Sân golf Chí Linh** nằm ở phường Sao Đỏ, thị xã Chí Linh. Sân golf này cách Hà Nội 86km, trên đường tới vịnh Hạ Long. Nằm ngay vị trí trung tâm tam giác kinh tế du lịch phía Bắc, sân golf Chí Linh được đánh giá là một trong những sân golf hàng đầu không chỉ tại Việt Nam mà cả vùng Đông Nam Á. Câu lạc bộ golf Ngôi Sao Chí Linh đã nhanh chóng trở thành một điểm sáng du lịch, trung tâm thể thao, vui chơi, nghỉ dưỡng, xúc tiến đầu tư... cao cấp của cả vùng kinh tế trọng điểm phía Bắc.

Trải rộng trên diện tích 325 ha trong lòng một thung lũng tuyệt đẹp, với một hồ nước tự nhiên nép mình bên những dải đồi thông xanh hùng vĩ bao quanh, sân golf Ngôi Sao Chí Linh được xây dựng 36 lỗ theo tiêu chuẩn quốc tế AAA. Những thảm cỏ xanh được chăm sóc, xén tỉa mỗi ngày, những con đường nhỏ uốn mình vòng quanh mép hồ, các rặng cây, các dốc thoải ven đồi, là điểm dừng chân với những quán nhỏ đơn sơ nép mình trong tán cây thơ mộng

1.2.3.2. Lễ hội:

Lễ hội Côn Sơn – Kiếp Bạc đã được nhà nước ta xác định là Quốc lễ. Đây là lễ hội dài nhất trong tỉnh và thu hút nhiều du khách đến dâng hương, cúng lễ tham quan không chỉ trong những ngày lễ mà còn những ngày rằm mừng một.

+ Lễ hội Côn Sơn:

Hội Côn Sơn diễn ra vào 2 mùa là mùa xuân và mùa thu.

Hội mùa xuân diễn ra vào ngày 15 tháng Giêng đến 22 tháng Giêng. Nhưng ngay từ ngày mừng 10 du khách thập phương đã nô nức đến đây trải hội .

Năm 1980 khi vị anh hùng dân tộc Nguyễn Trãi được tổ chức Unesco công nhận là Danh nhân Văn hóa thế giới thì hàng năm ở đây còn tổ chức lễ tưởng niệm Nguyễn Trãi vào ngày 16/8 âm lịch(mùa thu).Quy mô của lễ hội

mang tính quốc gia.

Phần lễ:

Trước đây, nghi lễ chính của lễ hội mùa xuân Côn Sơn là rước lễ và tế lễ của dân làng 2 thôn Chi Ngại và Chúc Thôn (Chúc Thôn tổ chức vào ngày 16, Chi Ngại tổ chức ngày 18 tháng Giêng). Lễ tế thường được tổ chức vào 11h trưa cùng ngày ở sân nhà tổ, với nghi thức phần nhiều tương đồng như ở các nơi khác. Nhìn chung, không gian thiêng liêng kết hợp với không khí hội tưng bừng và niềm tin ước nguyện được linh ứng đã tạo lên nét riêng và là sức hấp dẫn của lễ hội chùa Côn Sơn

Bên cạnh phần lễ là các hoạt động văn hóa, thể thao như: Hát Quan họ, hát chèo, đu tiên, viết thi pháp, đấu vật, cờ người, chọi gà... Các đoàn nghệ thuật, múa rối nước, hát chèo, kịch nói, ca nhạc nhẹ và các gánh hát dân gian biểu diễn phục vụ nhân dân ngay từ ngày đầu mở hội.

+ Lễ hội Kiếp Bạc:

"Tháng Tám giỗ Cha, tháng Ba giỗ Mẹ" là câu ca nhớ về lễ hội tưởng niệm ngày mất của Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn và ngày lễ hội thờ Mẫu Liễu Hạnh. Lễ hội đền Kiếp Bạc có quy mô lớn nhất ở châu thổ sông Hồng được tổ chức vào ngày 18/8 đến ngày 20 âm lịch.

Lễ hội được tổ chức rất long trọng vào ngày 20/8 âm lịch. Sau lễ dâng hương là đại lễ với nghi thức tế uy nghiêm. Sau lễ tế là đến lễ rước. Bài vị Đức Thánh Trần được rước trên kiệu sơn son thiếp vàng, đi qua Tam Quan hướng tới bờ sông. Từ đây kiệu được rước lên thuyền rồng. Cuộc rước kéo dài khoảng 2 giờ, sau đó lại rước Ngài trở lại đền để làm lễ tạ đồng thời kết thúc ngày hội lớn.

Ngay sau lễ dâng hương đã diễn ra lễ "Hội quân trên sông Lục Đầu." Sông Lục Đầu, còn gọi sông Thương, là dòng sông nhỏ êm đềm chảy qua khu di tích đền Kiếp Bạc, là món quà mà thiên nhiên ban tặng cho Hải Dương.

Bến Kiếp Bạc mênh mông sóng nước, nét bằng lặng ngày thu bỗng trở nên náo nhiệt khi bước vào ngày khai hội. Người ta trẩy hội về Kiếp Bạc-Côn Sơn

bằng đường bộ từ Hà Nội theo Quốc lộ 5A, từ Bắc Ninh theo đường 18 về Phả Lại và dọc đê sông Lục Đầu nhưng đường thủy là vui hơn cả.

Từ sông Đuống xuôi dòng về Lục Đầu, có người của xứ Đoài và người đông bắc miền biển. Gần 100 chiếc thuyền rồng treo cờ xí rực rỡ của ngư dân Quần Mực ở huyện Kiến Thụy, thành phố Hải Phòng và Kênh Giang ở thị xã Chí Linh, tỉnh Hải Dương dàn trận trên dòng sông Thương thơ mộng.

Trong tiếng chiêng trống từng hồi theo nhịp chèo suốt dọc con sông, bên Kiếp Bạc trở nên sầm uất, đông vui.

Trên dòng sông Thương thơ mộng, từng đoàn thuyền được trang trí cờ hội, những bức đại tự, cùng với đôi câu đối được trên nghi môn của đền “Vạn Kiếp hữu sơn giai kiếm khí. Lục Đầu vô thủy bất thu thanh,” được dịch là “Vạn Kiếp núi lòng hình kiếm dựng. Lục Đầu vang dội tiếng quân reo,” với ý nghĩa tôn vinh, ca ngợi và tôn vọng uy linh đền Kiếp Bạc và đức Thánh Trần.

Hội thủy quân huy hoàng giữa đất trời Vạn Kiếp, cùng với những cờ phướn nhiều màu sắc lồng lộng tung bay trong gió trên sông Thương, làm tâm trạng hàng chục vạn du khách hành hương về Vạn Kiếp thêm tự hào về lịch sử dân tộc.

1.2.4 Ẩm thực:

Hải Dương là nơi nổi tiếng với nhiều đặc sản mang đậm hương vị của đồng bằng Bắc bộ như: Bánh đậu xanh, Bánh khảo, Cốm (An Châu). Thêm vào đó là những Bánh gai Ninh Giang, Vải thiều Thanh Hà... những sản vật nơi đây mang đậm nét những yếu tố văn hóa lúa nước đồng bằng Bắc Bộ.

****Đánh giá chung về tài nguyên du lịch của Côn Sơn - Kiếp Bạc:***

Với việc tìm hiểu xem xét hệ thống tài nguyên du lịch tự nhiên và nhân văn của khu di tích chúng ta có thể nhận thấy khu Côn Sơn Kiếp Bạc có tiềm năng rất lớn trong phát triển du lịch.

Địa hình đồi núi là điều kiện thuận lợi cho phát triển du lịch leo núi, tham

Khai thác hiệu quả hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc

---

quan, cắm trại, nghỉ dưỡng. Đây là những loại hình du lịch mà du khách rất yêu thích.

Bên cạnh địa hình thì khí hậu cũng khá ưu đãi cho nơi đây. Với nhiệt độ, độ ẩm vừa phải tạo ra một môi trường thoáng mát trong lành, thuận lợi cho hầu hết các loại hình du lịch có thể khai thác nơi đây.

Các di tích lịch sử có giá trị rất lớn về mặt kiến trúc và nghệ thuật lại gắn liền với tên tuổi của các nhân vật, các sự kiện trọng đại của đất nước.

Các lễ hội đặc sắc thu hút nhiều du khách với nhiều trò chơi dân gian tăng thêm tinh thần yêu nước giáo dục thế hệ tương lai.

Trong tương lai khu di tích cần quan tâm đầu tư khai thác các tiềm năng vốn để có thể đưa du lịch nơi đây phát triển tương xứng với tiềm năng của nó.

TIỂU KẾT CHƯƠNG I

Có thể nói hiện nay ngành du lịch thế giới đang phát triển mạnh mẽ và hướng đến mục tiêu phát triển bền vững. Du lịch cuối tuần là một trong những loại hình du lịch đang rất được yêu thích và phát triển mạnh mẽ. Đầu tư phát triển du lịch trong giai đoạn hiện nay là phương thức hữu hiệu góp phần thúc đẩy phát triển du lịch trở thành một ngành kinh tế hàng đầu trong tương lai.

Phát triển du lịch cuối tuần góp phần đưa du khách gần gũi với tài nguyên tự nhiên, bảo tồn và phát huy các giá trị vật chất và tinh thần của cộng đồng.

Côn Sơn - Kiếp Bạc là một điểm du lịch có nhiều điều kiện để phát triển du lịch cuối tuần tuy nhiên hiện nay nó cần được đầu tư khai thác một cách hiệu quả. Đặc biệt là trong việc thu hút thị trường khách Hà Nội và các vùng phụ cận.

CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG KHAI THÁC DU LỊCH CUỐI TUẦN TẠI CÔN SƠN - KIẾP BẠC

2.1. Chính sách phát triển du lịch và công tác quản lý du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc:

Với các giá trị tài nguyên du lịch đã được khẳng định của mình, Hải Dương có tiền đề để phát triển du lịch và giữ vị trí quan trọng trong hoạt động phát triển du lịch của Trung tâm du lịch Hà Nội và phụ cận nói riêng và của vùng du lịch Bắc Bộ và cả nước nói chung. Đồng thời cũng mở ra nhiều cơ hội cho các nhà đầu tư có nhu cầu kinh doanh du lịch trên địa bàn tỉnh.

Trong những năm gần đây nhận thấy khu di tích Côn Sơn – Kiếp Bạc có tiềm năng phát triển nhiều loại hình du lịch, tỉnh Hải Dương kết hợp với Ủy ban nhân dân huyện Chí Linh và Ban quản lý khu di tích đã đưa những định hướng phát triển du lịch trong đó chú trọng cả việc phát triển loại hình du lịch cuối tuần tại đây. Trong việc đề ra chiến lược nhằm phát triển du lịch của tỉnh ngày 08 tháng 6 năm 2011 Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương đã ra quyết định số 1672/QĐ-UBND Phê duyệt Đề án phát triển du lịch Hải Dương giai đoạn 2011 – 2015. Đề án đưa ra những mục tiêu nhằm đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh trong đó chú trọng đầu tư xây dựng khu Côn Sơn - Kiếp Bạc trở thành khu du lịch quốc gia có sức cạnh tranh trong khu vực Bắc bộ.

Hướng tới việc đưa Côn Sơn - Kiếp Bạc trở thành một điểm nhấn về du lịch trong cả nước đồng thời nâng cao việc đầu tư hoàn thiện hệ thống hạ tầng du lịch tại đây tỉnh Hải Dương đã đưa ra chiến lược xây dựng khu di tích trở thành khu du lịch lễ hội lịch sử - văn hóa và tâm linh quốc gia. Ngoài ra còn phát triển các điểm văn hóa, thể thao trên địa bàn huyện Chí Linh, tiếp tục quản lý và quy hoạch các di tích trong chuỗi di tích “Chí Linh bát cổ”, xây dựng khu du lịch sinh thái bên Tắm, đồng thời nâng cấp các trạm dừng chân đón khách du lịch của khu di tích để tăng cường hiệu quả thu hút khách.

Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương cũng đưa ra các chính sách nhằm xây

dựng quy hoạch chi tiết và các đề án, chương trình, nhằm tạo cơ sở thu hút vốn đầu tư từ các thành phần kinh tế, các doanh nghiệp nhằm xây mới hệ thống khách sạn, nhà hàng và các khu vui chơi giải trí tổng hợp, vận chuyển khách, điểm dừng chân du lịch.

Có thể nhận thấy đầu tư chính là đòn bẩy thúc đẩy các ngành kinh tế phát triển trong đó có du lịch. Trong những năm gần đây việc đầu tư phát triển du lịch Hải Dương nói chung và phát triển khu di tích Côn Sơn Kiếp Bạc đã được chú ý. Thực tế cho thấy nhu cầu đầu tư để phát triển du lịch tại khu di tích Côn Sơn Kiếp Bạc là khá lớn. Trong giai đoạn 1998-2002 tổng số vốn đầu tư đạt 44 tỉ đồng cho các khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc và thành phố Hải Dương. Từ năm 2005-2010 số vốn đầu tư vào khu di tích Côn Sơn Kiếp Bạc lên đến khoảng 800 tỷ đồng. Trong đó chủ yếu là vốn từ ngân sách nhà nước. [Theo Báo cáo tổng kết, Sở VH, TT và Du lịch tỉnh Hải Dương, năm 2010]

Để khuyến khích các tổ chức, cá nhân, các doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế có nhu cầu đầu tư vào các lĩnh vực, chương trình, dự án phát triển du lịch của tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh đã đưa ra những chính sách ưu đãi về thuế thu nhập, thuế đất, miễn giảm thuế nhập khẩu máy móc, thiết bị nguyên vật liệu; ưu đãi về sử dụng đất, về khấu hao tài sản cố định và các ưu đãi khác theo quy định của Luật đầu tư và các quy định khác của pháp luật có liên quan nhằm thu hút các nguồn vốn đầu tư. UBND tỉnh Hải Dương tạo điều kiện thuận lợi và đảm bảo tính ổn định ưu đãi trong suốt thời gian dự án hoạt động.

Đặc biệt năm 2010, khi Thủ tướng Chính phủ phê duyệt “Quy hoạch tổng thể bảo tồn khu di tích lịch sử văn hoá Côn Sơn - Kiếp Bạc gắn với phát triển du lịch thị xã Chí Linh, tỉnh Hải Dương” (Quyết định 920/QĐ - TTg ngày 18-6-2010) khu di tích có thêm nhiều điều kiện để mở rộng và phát triển du lịch.

Trong quy hoạch tổng thể đó Chính phủ đặc biệt ưu tiên đầu tư cho dự án Xây dựng phát triển khu du lịch nghỉ dưỡng - chữa bệnh - dưỡng sinh Côn Sơn với quy mô trên 300 ha nhằm tạo ra sản phẩm du lịch đặc thù đáp ứng nhu cầu của khách du lịch. Vị trí của dự án nằm trên vùng núi Côn Sơn thuộc thôn Thanh

Tân, phường Lê Lợi, thị xã Chí Linh (theo Quyết định số 920/QĐ-TTg ngày 18/6/2010 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Quy hoạch tổng thể bảo tồn khu di tích lịch sử - văn hoá Côn Sơn - Kiếp Bạc gắn với phát triển du lịch, năm 2010).

Căn cứ vào các giá trị tài nguyên du lịch và đặc điểm tự nhiên của khu vực Côn Sơn, những loại hình du lịch chủ yếu bao gồm: Du lịch nghỉ dưỡng núi; du lịch chữa bệnh - dưỡng bệnh; du lịch cuối tuần; du lịch vui chơi giải trí, cắm trại. Các phân khu chức năng chính của khu du lịch bao gồm: khu đón tiếp, khu khám và dịch vụ chữa bệnh (kết hợp các phương pháp cổ truyền), khu luyện tập dưỡng sinh, khu lưu trú (khách sạn 3-4 sao, biệt thự), khu cắm trại hoạt động vui chơi giải trí ngoài trời, khu vui chơi giải trí trong nhà, khu dịch vụ ăn uống.

Theo bản quy hoạch đó thì phạm vi quy hoạch của toàn huyện Chí Linh có tổng diện tích 8.340 ha gồm 2 vùng là: vùng bảo tồn và khai thác đặc biệt có diện tích 3.568 ha và vùng đệm có diện tích 4.772 ha. Tổng vốn đầu tư ước tính 1.600 tỉ đồng. Việc quy hoạch được thực hiện sẽ mang lại hiệu quả nhiều mặt về kinh tế - xã hội, phù hợp với quy hoạch phát triển của thị xã Chí Linh cũng như của tỉnh Hải Dương.

Với việc Chính phủ phê duyệt quy hoạch tổng thể khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc cùng với những chính sách nhằm phát triển du lịch mà tỉnh Hải Dương đề ra sẽ giúp cho việc đưa huyện Chí Linh phát triển theo hướng là trung tâm công nghiệp, thương mại và dịch vụ, giáo dục và đào tạo; là trung tâm du lịch cấp độ quốc gia và quốc tế. Trong đó, quần thể di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc sẽ trở thành trọng điểm du lịch, lễ hội văn hóa tâm linh nổi tiếng của cả vùng và trên cả nước.

2.2 Thực trạng cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc

2.2.1 Hệ thống đường giao thông

Côn Sơn - Kiếp Bạc thuộc huyện Chí Linh là một huyện nằm trong vùng

phát triển kinh tế Hà Nội – Hải Dương - Quảng Ninh nên đường giao thông khá thuận lợi. Ở đây có quốc lộ 18 nối liền Hà Nội, Quảng Ninh. Đường quốc lộ 183 nối liền quốc lộ 5 và đường 18 đường 37 là vành đai chiến lược của quốc gia từ trung tâm huyện đi tỉnh Bắc Giang. Hệ thống đường giao thông được nâng cấp, cải tạo, thuận lợi cho việc vận chuyển khách du lịch từ Hà Nội, Hải Phòng, Quảng Ninh tới Côn Sơn – Kiếp Bạc và các điểm du lịch khác trong vùng.

Hiện nay toàn tỉnh có rất nhiều xe ô tô vận chuyển khách du lịch. Tính đến tháng 11 năm 2010 toàn tỉnh có 21 doanh nghiệp vận chuyển khách và khoảng 700 xe có chất lượng khá tốt phục vụ cho du lịch. Tuy nhiên đội ngũ lái xe còn hạn chế về nghiệp vụ và ngoại ngữ.

Vận chuyển khách đường thủy thì tốc độ tàu chậm, sức chở thấp trang thiết bị phục vụ khách còn thiếu nhiều: không có loa, không có sàn để ngắm cảnh .

Gần đây tỉnh Hải Dương đặc biệt chú trọng phát triển hệ thống giao thông đến khu di tích. Ngoài các phương tiện giao thông đi thẳng đến khu di tích hiện nay có một số phương tiện công cộng mà tiêu biểu là xe buýt cũng có thể đưa du khách đến thăm quan như:

- + Tuyến xe buýt 208 (Hải Dương – Bắc Giang)
- + Liên tuyến xe buýt (tuyến xe buýt 208 và các tuyến trong và ngoài tỉnh)
- + Tuyến 209-208(Thái Bình-Hải Dương,Côn Sơn - Kiếp Bạc)
- + Tuyến 18-208 (Uông Bí- Côn Sơn, Kiếp Bạc- Hải Dương)

Ngoài ra tại Sao Đỏ cũng có một số cơ sở cho thuê xe du lịch với chất lượng khá tốt.

Trong thời gian tới để phát triển và khai thác hiệu quả hơn du lịch cuối tuần có thể đưa vào loại hình vận chuyển khách du lịch bằng xe ngựa giữa Côn Sơn và Kiếp Bạc:

Khoảng cách giữa Côn Sơn và Kiếp Bạc là 6 km, hiện nay đã trải nhựa bê tông nên việc đi lại rất thuận tiện. Du khách có thể đi cả hai khu di tích bằng ô tô

hoặc xe máy. Nếu đưa vào loại hình xe ngựa để chở du khách đi thăm quan hai nơi sẽ tạo một sự thú vị lớn vì du khách có thể ngắm cảnh hai bên đường và loại phương tiện này lại không tạo ra sự ô nhiễm môi trường. Đồng thời du khách có thể ngồi xe ngựa dạo quanh hồ Côn Sơn là một điều rất độc đáo.

2.2.2 Hệ thống thông tin liên lạc

Được đầu tư tương đối đầy đủ thuận tiện cho việc liên lạc, giao lưu giữa các khu vực và các vùng lân cận. Hệ thống các bộ điện thoại công cộng, bưu điện, loa phóng thanh... giúp du khách hiểu hơn về khu di tích.

2.2.3 Hệ thống điện:

Tại các di tích như chùa Côn Sơn, đền thờ Nguyễn Trãi, hồ Côn Sơn hệ thống điện được lắp đặt khá đầy đủ. Hiện nay đang xây dựng hệ thống điện lên bàn Cờ Tiên, Ngũ Nhạc Linh Từ, xây dựng hệ thống điện Nam Tào, Bắc Đẩu, Sinh Từ ở Kiếp Bạc với trạm biến áp 180KVA

2.2.4 Hệ thống cấp thoát nước:

Nước sinh hoạt tại Côn Sơn vẫn đang là vấn đề cần khắc phục. Chủ yếu là nước được đào từ giếng khoan, nước mưa có chất lượng nước thường không ổn định, dễ cạn kiệt và nhiều khi không đủ cho sinh hoạt và vào mùa lễ hội.

2.3 Thực trạng khai thác hoạt động du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng tại Côn Sơn - Kiếp Bạc

2.3.1 Khách du lịch:

2.3.1.1 Lượng khách du lịch:

Khách du lịch là mục tiêu phát triển ngành du lịch. Từ khi chuyển sang kinh tế thị trường, nhất là trong những năm gần đây nhờ những thành tựu trong công cuộc đổi mới, nền kinh tế có những bước tăng trưởng khá mạnh. Đời sống nhân dân được tăng lên đáng kể. Do đó nhu cầu đi du lịch và đi nghỉ cuối tuần trở nên bức thiết hơn.

Giai đoạn 2006-2010, ngành Du lịch Hải Dương đã nỗ lực trong công tác xúc tiến, quảng bá du lịch: tham gia nhiều hội chợ, triển lãm, liên hoan du lịch trong nước, phát hành, xuất bản các ấn phẩm du lịch tuyên truyền tiềm năng, thế mạnh, cơ chế chính sách đầu tư của tỉnh và đưa hình ảnh du lịch Hải Dương đến với du khách trong nước và quốc tế. Điều đó giúp cho lượng du khách đến Hải Dương tăng lên đáng kể.

Bảng 1: Số lượng khách du lịch đến Hải Dương năm 2006 và năm 2010

Năm	Khách du lịch lưu trú (lượt)	Khách du lịch không lưu trú (lượt)
2006	303.000	797.000
2010	571.870	1.633.130

(Nguồn: Đề án phát triển du lịch Hải Dương giai đoạn 2011-2015)

Như vậy theo bảng số liệu trên ta thấy khách du lịch đến Hải Dương có mức tăng trưởng khá. Khách du lịch lưu trú tăng trưởng trung bình 17,9%/năm. Khách không lưu trú tăng trưởng trung bình 21,2%/năm. Số ngày lưu trú của khách du lịch thấp, đạt trung bình là 1,3 ngày.

Số lượng khách đến Côn Sơn – Kiếp Bạc qua các năm tăng lên đáng kể đặc biệt là vào dịp lễ hội .

Bảng 2: Lượng khách đến Côn Sơn - Kiếp Bạc năm 2008 và 2010

Năm	Lượng khách(khách)
2008	1.100.000
2009	1.289.000
2010	1.500.000

(theo www.baomoi.com)

Một điều chúng ta nhận thấy là khách du lịch đến Hải Dương hiện nay chủ yếu vẫn là khách dừng chân trên đường đi Hạ Long, Hải Phòng, khách đến Côn Sơn vào mùa lễ hội, khách đến Hải Dương kết hợp công tác tại các khu công nghiệp, khách đi nghiên cứu các di tích lịch sử văn hóa... Đặc biệt việc thu hút thị trường khách Hà Nội vẫn chưa đạt hiệu quả mặc dù đây là thị trường khách có nhu cầu đi du lịch cuối tuần rất cao và khoảng cách từ Hà Nội đến Côn Sơn - Kiếp Bạc cũng khá lí tưởng để thực hiện chuyến đi cuối tuần. Trong số khách đến đây thì vẫn tập trung đông nhất vào mùa lễ hội(lễ hội Côn Sơn, Kiếp Bạc) diễn ra vào tháng Giêng và tháng Tám âm lịch. Lượng khách đến đây với mục đích nghỉ cuối tuần có xu hướng tăng lên nhưng chưa rõ rệt, chưa mang đặc trưng của loại hình du lịch cuối tuần.

Cùng với những giá trị vốn có của mình hiện nay khu di tích Côn sơn – Kiếp Bạc đã và đang xây dựng quy hoạch, khoanh vùng bảo vệ và đầu tư mạnh mẽ khiến cho lượng khách du lịch đến với Côn Sơn – Kiếp Bạc những năm gần đây ngày càng nhiều và đa dạng.

Thị phần khách chủ yếu là khách nội địa, khách du lịch hành hương, lễ hội, khách du lịch Quốc tế đến khu di tích còn ít.

Lượng du khách đến Côn Sơn – Kiếp Bạc chiếm trên một nửa là khách hành hương, đi lễ. Nơi đây xưa kia là một trong 3 trung tâm phật giáo của cả nước là nơi tôn quý của đất trời. Cho nên người dân Việt Nam quan niệm rằng về với Côn Sơn là về với cội nguồn của Phật tổ Việt Nam. Về với Kiếp Bạc là về với đạo thánh, về với đất thánh uy nghiêm. Trong tâm của họ cũng như nhiều thế hệ Việt Nam từ đời nọ sang đời kia, Côn Sơn- Kiếp Bạc là cõi tâm, cõi thiện, là nơi gửi gắm niềm tin và lễ sống, nơi giải tỏa những u sầu phiền não khổ đau. Về với nơi đây con người được rời xa những bụi bặm, lo lắng, những gánh nặng đời thường để được thư thái, yên tĩnh trong khung cảnh núi non, chùa tháp.

Số khách còn lại đến Côn Sơn – Kiếp Bạc với mục đích thăm quan ngắm cảnh, chiêm ngưỡng vẻ đẹp cổ kính, những di vật cổ, thám hiểm, leo núi...

Hiện nay khách du lịch đến Côn Sơn – Kiếp Bạc ngoài khách hành hương,

đi lễ còn có khách đi thăm quan du lịch nghiên cứu, đi picnic, thăm quan, thư giãn.

Bảng 3: Nhu cầu khách du lịch đến với khu di tích Côn Sơn – Kiếp Bạc

Nhu cầu	Khách nội địa	Khách quốc tế
Nhu cầu đi lễ hành hương	98%	2%
Nhu cầu thăm quan du lịch, học tập, nghiên cứu	85%	15%

(Nguồn: Phòng văn hóa thông tin huyện Chí Linh, Báo cáo hàng năm, 2009)

Nhận xét: Với những số liệu trên ta thấy khách đến với khu di tích vẫn chiếm đa số là khách nội địa. Và chủ yếu đến đây với nhu cầu đi lễ và hành hương. Khu di tích mặc dù đã được quan tâm đầu tư và tôn tạo thế nhưng các sản phẩm du lịch và dịch vụ ở đây vẫn còn quá đơn điệu chưa tạo được ấn tượng với du khách nhất là khách quốc tế .

Trong khi nhu cầu du lịch của du khách ngày càng cao và đa dạng thì tại khu du lịch Côn Sơn - Kiếp Bạc loại hình du lịch phát triển mới chỉ thuần nhất là du lịch văn hóa tâm linh mà chưa có nhiều sự kết hợp với các loại hình du lịch khác như: du lịch sinh thái, du lịch nghỉ dưỡng, du lịch cuối tuần. Sản phẩm du lịch mới chỉ khai thác những cái có sẵn chưa được đầu tư đồng bộ. Nên chưa tạo được những sản phẩm thực sự hấp dẫn.

Hầu hết du khách đến với khu di tích lịch sử Côn Sơn – Kiếp Bạc mới chỉ biết đến cụm di tích trung tâm Côn Sơn và đền Kiếp Bạc. Mà chưa có sự kết hợp với các điểm tham quan di tích khác trong khu di tích này và các điểm du lịch lân cận trong tỉnh như đến tham quan làng Gốm Chu Đậu, khu du lịch đảo cò Chi Lăng Nam, vãi tổ Thanh Hà, văn miếu Mao Điền... Đây cũng chính là một hạn chế trong thu hút du khách đến với khu di tích .

➤ **Khách du lịch quốc tế:**

Khách du lịch quốc tế đến du lịch chủ yếu theo các tour du lịch của các công ty lữ hành đặc biệt là các công ty ở Hà Nội, Hải Phòng, Quảng Ninh. Ngoài ra còn một lượng nhỏ đi tự do. Thị trường chính là Châu Âu, Trung Quốc, Nhật Bản... Nhu cầu của khách khi đến đây chủ yếu là tham quan cảnh thiên nhiên, các kiến trúc văn hóa, nghiên cứu khoa học, khảo cổ...

Tuy nhiên lượng khách quốc tế đến đây còn thấp và cơ cấu chi tiêu chưa cao. Lí do là vì khu di tích của chúng ta chưa đáp ứng đầy đủ và chất lượng về các nhu cầu vận chuyển lưu trú, ăn uống, và các dịch vụ bổ sung cho du khách nhất là các hoạt động vui chơi giải trí ở đây còn rất ít. Điều này làm giảm sức hấp dẫn du khách quốc tế so với các khu du lịch sinh thái nghỉ dưỡng khác.

Số ngày lưu trú của khách du lịch quốc tế cũng rất ít. Có thể là do nằm liền kề với thủ đô Hà Nội nên du khách thường chỉ ghé qua Hải Dương rồi về Hà Nội nghỉ.

Trong thời gian tới Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương và địa phương cần nghiên cứu đưa ra chiến lược và sản phẩm tương ứng để có thể thu hút thị trường khách này, kéo dài thời gian lưu trú và tăng mức chi tiêu. Bởi họ là khách du lịch có khả năng chi trả cao.

➤ **Khách du lịch nội địa:**

Đối với khách nội địa thì thường đến Côn Sơn - Kiếp Bạc theo từng nhóm người hoặc từng đoàn. Họ không cần hướng dẫn viên. Có một số người hay nhóm người đi theo tour của các công ty du lịch thì có hướng dẫn viên của công ty du lịch đó.

Thị trường khách chính vẫn là khách Hải Dương, Hải Phòng, Quảng Ninh, Hà Nội...

Du khách đến chủ yếu với mục đích hành hương, đi lễ, tham quan ngắm cảnh... Mặc dù lượng khách này qua các năm có tăng lên đáng kể nhưng mức chi tiêu thấp và thời gian lưu trú thường không lâu. Điều này là do các sản phẩm

Khai thác hiệu quả hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc

---

du lịch ở đây còn đơn điệu, thiếu nhiều các hoạt động vui chơi giải trí, thiếu các cơ sở lưu trú tiện nghi. Trong khi khách nội địa lại rất cần các nhu cầu đó.

Ngoài ra còn có một lượng khách đến thăm nơi đây nhưng họ đi về trong ngày. Đối tượng khách này không có nhiều đòi hỏi về dịch vụ lưu trú nhưng họ lại sử dụng nhiều các dịch vụ phục vụ tại chỗ như ăn uống, mua sắm, thăm quan, giải trí. Tuy nhiên tại khu di tích những dịch vụ này cũng chưa thực sự đa dạng và phong phú.

2.3.1.2 Doanh thu du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc

Bảng 4: Doanh thu từ hoạt động du lịch của tỉnh Hải Dương giai đoạn 2006-2010:

Năm	2006	2007	2008	2009	2010
Doanh thu (tỷ đồng)	390	465	541	637	727.9

(Nguồn: Đề án phát triển du lịch tỉnh Hải Dương giai đoạn 2011-2015)

Như vậy hoạt động du lịch Hải Dương có sự tăng trưởng đáng kể. Theo các số liệu bảng trên thì doanh thu du lịch giai đoạn 2006-2010 có mức tăng trưởng trung bình 16,8%. Trong đó doanh thu du lịch của khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc chiếm một tỉ lệ lớn trong tổng doanh thu du lịch của toàn tỉnh. Các hoạt động tạo nguồn thu của khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc bao gồm:

a. Doanh thu từ bán vé:

Giá vé tham quan:

Ngày 09/01/2009 UBND tỉnh Hải Dương ra quyết định số 01/2009/QĐ-UBND về việc phê duyệt quy định điều chỉnh mức thu phí tham quan di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc.

Theo đó quy định điều chỉnh mức thu phí tham quan di tích Côn Sơn -

Kiếp Bạc như sau:

Phí tham quan di tích Kiếp Bạc là: 10.000đ/người/lượt

Phí tham quan di tích Côn Sơn là: 10.000đ/người/lượt.

Đối với trẻ em mức thu bằng 50%.

Chế độ thu, nộp, quản lý và sử dụng thực hiện theo quy định tại Quyết định số 4426/2006/QĐ-UBND ngày 22/12/2006 của UBND tỉnh và các quy định hiện hành./.

Bảng 5: Giá vé tham quan tại khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc

STT	Điểm tham quan	Giá vé tham quan (đồng/người \lượt)	Giá vé trông, giữ phương tiện (đồng/xe\lượt)					Thời gian mở cửa
			Xe đạp	Xe máy	Ô tô từ 4-7 chỗ	Ô tô từ 7-16 chỗ	Ô tô trên 16 chỗ	
1	Khu di tích, danh thắng Côn Sơn	10.000	1000	3000	10.000	12.000	15.000	24/24h các ngày trong tuần
2	Khu di tích Kiếp Bạc	10.000	1000	3000	10.000	12.000	15.000	24/24h các ngày trong tuần

Doanh thu du lịch tại khu di tích chủ yếu thu được là vào mùa lễ hội .Trong hai di tích Côn Sơn và Kiếp Bạc vào những ngày hội có tổ chức trò chơi, ca múa nhạc, các hoạt động thăm viếng di tích nên có bán vé tham quan. Hoạt động bán vé này tạo ra một lượng doanh thu khá lớn góp phần quan trọng trong tổng doanh thu từ hoạt động du lịch tại địa phương.

Doanh thu bán vé tại hai di tích Côn Sơn và Kiếp Bạc mỗi năm chiếm

khoảng 2/3 tổng doanh thu từ các hoạt động du lịch của địa phương (lưu trú, mua sắm, bán hàng lưu niệm...). Nhưng có thể thấy lượng doanh thu này không đều trong năm. Chủ yếu đây là nguồn thu chính vào hai dịp lễ hội còn những ngày khác trong năm gần như không có nguồn thu nào tại đây. Hoặc nếu có chỉ là lẻ tẻ, không đáng kể. Đến đây vào ngày bình thường ta sẽ thấy trái ngược hẳn với dịp lễ hội đó là cảnh quan khá vắng vẻ. Đây cũng chính là hạn chế của Ban quản lý trong hoạt động quản lý và trong việc khai thác chưa hiệu quả hoạt động du lịch cuối tuần. Chưa có những sáng kiến mới cho những hoạt động diễn ra vào những ngày ngoài Hội.

b Doanh thu từ dịch vụ lưu trú và ăn uống:

Theo Báo cáo doanh thu từ hoạt động du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc của huyện Chí Linh thì năm 2009 doanh thu từ dịch vụ ăn uống đạt 8.135,6 triệu đồng. Doanh thu này tăng nhiều qua các năm, cùng với nhu cầu ăn uống của du khách ngày càng phát triển. Nếu so với các nguồn thu khác thì doanh thu từ hoạt động ăn uống cũng chiếm tỉ trọng khá lớn. Tại khu di tích Ban quản lý cũng đã thực hiện khá tốt việc đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm không để xảy ra tình trạng ngộ độc hay dịch bệnh. Doanh thu từ dịch vụ ăn uống tập trung vào các quán bán đồ ăn như phở, bún, cơm... và các quán giải khát.

Tuy nhiên đây cũng là nguồn thu tập trung vào dịp lễ hội còn du khách đến đây vào dịp cuối tuần nhu cầu ăn uống của họ đơn giản hơn. Họ thường tự chuẩn bị đồ ăn đem đi hoặc tự chế biến với những đồ ăn có sẵn tại địa phương. Với những du khách có khả năng và nhu cầu cao thì những nhà hàng và khách sạn tại khu di tích cũng đáp ứng khá tốt nhu cầu của họ. Trong những năm gần đây doanh thu du lịch từ dịch vụ ăn uống tại khu di tích là khá lớn.

Đối với dịch vụ lưu trú doanh thu thu được là không đáng kể. Doanh thu này tăng không nhiều qua các năm. Điều đó cũng một phần là do nhu cầu của du khách về lưu trú là không cao. Khu di tích nằm tại điểm có giao thông đi lại khá thuận tiện nên họ chỉ đi lại trong ngày mà ít sử dụng dịch vụ lưu trú trong chuyến du lịch. Đối với khách du lịch cuối tuần khi qua đêm lại đây họ thích

dựng lều, trại để nghỉ hơn là nghỉ tại khách sạn. Vì họ đi đến đây với mục đích được về tự nhiên và hòa nhập với tự nhiên nên cắm trại và nghỉ ngoài trời là cách tốt nhất để họ tận hưởng được tất cả .

Ngoài dịch vụ lưu trú, ăn uống và bán vé thì doanh thu từ các dịch vụ khác cũng chiếm một tỉ lệ đáng kể trong tổng doanh thu. Đó là bán các mặt hàng lưu niệm, tranh ảnh, sách báo... Tuy nhiên thì những mặt hàng này cũng không hấp dẫn lắm với du khách cuối tuần. Chủ yếu vẫn diễn ra nhiều vào dịp lễ hội.

2.3.2 Nguồn nhân lực tại Côn Sơn - Kiếp Bạc:

Trong những năm gần đây đội ngũ lao động tại Côn Sơn - Kiếp Bạc tăng lên đáng kể về cả số lượng và chất lượng. Tại đây đã có các bộ phận nghiệp vụ như:

Đội quản lí di tích, đội thu phí, đội bảo vệ rừng, đội bảo vệ di tích, bộ phận văn phòng và bộ phận quản lí phát triển và tôn tạo di tích. Trong số công chức và lao động tại đây có tới hơn 50% là trình độ Đại học và Cao đẳng, 20% trình độ Trung cấp, gần 30% tốt nghiệp Phổ thông trung học. (theo Số liệu thống kê của Phòng văn hóa thông tin huyện Chí Linh).

Ban quản lí rất quan tâm đến việc bồi dưỡng nâng cao trình độ nghiệp vụ cho đội ngũ công chức và lao động nơi đây. Các lớp bồi dưỡng tập huấn về quản lí di tích, bảo vệ rừng, phòng cháy chữa cháy đã được tổ chức thường xuyên góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ lao động. Tuy nhiên lực lượng lao động ở đây vẫn bị đánh giá là còn yếu và còn thiếu. Đặc biệt là các cán bộ có chuyên môn cao được đào tạo chuyên về Văn hóa du lịch và đội ngũ hướng dẫn viên có trình độ chuyên môn và ngoại ngữ. Khi đưa loại hình du lịch cuối tuần vào khai thác tại đây đòi hỏi nguồn nhân lực phải dồi dào và có đầy đủ chuyên môn về phục vụ khách cuối tuần. Hiện nay ở khu vực Côn Sơn Kiếp Bạc những nhân viên có khả năng tổ chức các hoạt động ngoài trời, nhân viên chuyên hướng dẫn về khu di tích... vẫn chưa có. Nếu có hoạt động hướng dẫn chủ yếu là những người làm việc lâu tại đây thực hiện.

Có thể nói nguồn nhân lực nhằm phát triển du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc là một vấn đề cần được xem xét và có phương hướng đầu tư đào tạo để bổ sung cho khu vực giúp khai thác tốt hơn hoạt động du lịch nơi đây. Hiện nay chỉ có riêng cụm di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc là có một ban quản lý khá đồng bộ còn các khu vực lân cận chưa được quản lý và khai thác đúng với tiềm năng của nó.

Trong những năm qua, công tác quản lý, khai thác, phát huy giá trị tác dụng của khu di tích được Đảng và Nhà nước quan tâm sâu sắc. Ngày 28 tháng 4 năm 1962, Bộ Văn hóa - Thông tin xếp hạng di tích Côn Sơn và Kiếp Bạc là di tích lịch sử, văn hóa cấp quốc gia. Năm 1992, xếp hạng là những di tích đặc biệt quan trọng của quốc gia.

Từ năm 1962 đến nay, công tác quản lý khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc trải qua 3 thời kỳ :

Từ 1962 đến 1989, Phòng Văn hóa- Thông tin huyện Chí Linh tỉnh Hải Hưng trực tiếp quản lý.

Từ 1989 đến 1994, Bảo tàng tỉnh trực thuộc Sở Văn hóa Hải Hưng trực tiếp quản lý.

Ngày 22/2/1994, Ủy Ban Nhân dân Tỉnh Hải Hưng (nay là Hải Dương) ra quyết định số 153/QĐ - UB thành lập Ban quản lý di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc, trực thuộc Sở Văn hóa thông tin. Từ 1994 đến nay, Ban quản lý di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc có chức năng, nhiệm vụ trực tiếp quản lý hai khu di tích này.

Thời kỳ đầu thành lập, Ban quản lý di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc có 10 biên chế (chủ yếu luân chuyển từ Bảo tàng tỉnh và các đơn vị trực thuộc Sở Văn hóa Thông tin), gồm : Ban lãnh đạo (01 Trưởng Ban và 01 phó Ban); Ba bộ phận trực thuộc thực hiện công tác quản lý chùa Côn Sơn và đền Kiếp Bạc.

Năm 2007, Ban quản lý di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc được nâng cấp là đơn vị Hành chính sự nghiệp cấp 2. Tổng số cán bộ công nhân viên: 32 người.

Năm 2009, tổng số cán bộ công nhân viên và hợp đồng lao động là 61 người.

CƠ CẤU TỔ CHỨC :

Lãnh đạo Ban gồm: Trưởng Ban và 02 Phó Trưởng Ban;

Các bộ phận trực thuộc Ban, gồm:

Phòng Quản lý di tích Côn Sơn.

Phòng Quản lý đền thờ Nguyễn Trãi.

Phòng Quản lý di tích Kiếp Bạc.

Phòng Hành chính - Quản trị.

Phòng Nghiệp vụ - Kinh doanh - Dịch vụ.

Lãnh đạo Ban qua các thời kỳ:

- Ông Nguyễn Văn Mục: Trưởng Ban (năm 1994 - 2003)
- Ông Vũ Văn Xu : Phó Trưởng ban (năm 1994 - 2000)
- Ông Nguyễn Khắc Minh: Từ năm (2000 - 2003): Phó Trưởng ban
- Từ năm (2003 đến nay) làm Trưởng Ban
- Ông Vũ Đức Thủy : Phó Trưởng ban (từ năm 2003 đến nay)
- Bà Phùng Bích Sâm: Phó Trưởng ban (từ năm 2004 đến nay)

CHỨC NĂNG NHIỆM VỤ

Ngày 9 /4/ 2007, UBND tỉnh Hải Dương ra quyết định số 415/ QĐ - UBND quy định về vị trí chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, cơ cấu tổ chức của Ban quản lý di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc cụ thể như sau:

Xây dựng quy hoạch, kế hoạch dài hạn, ngắn hạn về bảo tồn, phát triển các khu di tích và hoạt động của Ban quản lý di tích, trình cấp có thẩm quyền phê duyệt và tổ chức thực hiện sau khi được phê duyệt;

Tổ chức bảo vệ, quản lý, bảo tồn, quảng bá, tuyên truyền, giới thiệu giá trị văn hóa của các di tích được giao quản lý, theo qui định của Nhà nước và của tỉnh;

Tổ chức việc kiểm kê, bảo quản, tu bổ, tôn tạo di tích được giao quản lý theo qui định của Nhà nước và của tỉnh

Tổ chức nghiên cứu, sưu tầm, hội thảo, tọa đàm, tuyên truyền phát huy giá trị tinh thần của di tích được giao quản lý.

Chủ trì, phối hợp với chính quyền địa phương và các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức lễ hội truyền thống, hoạt động văn hóa, văn nghệ và bảo vệ an ninh trật tự an toàn xã hội, bảo vệ cảnh quan và vệ sinh môi trường tại các di tích được giao quản lý theo qui định của nhà nước và của tỉnh;

Tổ chức các hoạt động dịch vụ tại khu di tích được giao quản lý theo qui định của Nhà nước và của tỉnh;

Thực hiện chế độ báo cáo định kỳ và báo cáo đột xuất về hoạt động của Ban với Sở văn hóa - Thông tin, Ủy ban nhân dân huyện Chí Linh và các cơ quan có liên quan theo qui định;

Quản lý về tổ chức, cán bộ, viên chức, lao động, tài chính, tài sản của Ban theo qui định của Nhà nước và phân cấp của tỉnh;

Thực hiện một số nhiệm vụ khác do Sở Văn hóa Thể thao và Du lịch hoặc Ủy ban nhân dân tỉnh giao.

2.3.3 Chất lượng dịch vụ du lịch

2.3.3.1 Dịch vụ lưu trú:

Trong tổng số 120 cơ sở lưu trú với 1268 phòng nghỉ đây là một lượng cơ sở lưu trú khá lớn. Nhưng có thể nhận thấy tuy có nhiều nhà nghỉ khách sạn nhưng chỉ có 4 khách sạn nổi lên là: khách sạn Hồ Côn Sơn, khách sạn Công Đoàn, khách sạn Thanh Bình, và khách sạn Lan Anh là có khả năng đáp ứng khá tốt về chất lượng trong phục vụ du khách. Quy mô các khách sạn ở đây không lớn. Chưa có khách sạn nào đạt tiêu chuẩn xếp sao của Tổng cục Du lịch.

Những năm gần đây tốc độ xây dựng nhà nghỉ, phòng trọ tư nhân tăng khá nhanh. Nhưng rất ít cơ sở đạt chất lượng phục vụ tốt cho khách đặc biệt là trang

thiết bị và dịch vụ bổ sung không đồng bộ nên chưa đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của khách du lịch, nhất là khách du lịch thương mại và khách du lịch quốc tế. Mặt khác việc xây dựng ô ạt các nhà nghỉ tư nhân, phòng trọ nhưng lại thiếu quy hoạch, không cân đối cung cầu dẫn đến công suất sử dụng phòng thấp. Du khách khi đến thăm Côn Sơn- Kiếp Bạc nếu nghỉ lại bao giờ cũng trở về Côn Sơn lưu trú. Còn ở Kiếp Bạc chỉ có một số cơ sở phục vụ ăn uống.

Như vậy ta có thể thấy số lượng của các cơ sở lưu trú ở đây còn ít chất lượng phục vụ cũng chưa tốt. Cần có sự đầu tư và quy hoạch đồng bộ, chi tiết để đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của du khách.

2.3.3.2 Dịch vụ ăn uống:

Dịch vụ ăn uống chủ yếu phục vụ khách vào mùa lễ hội vào tháng Giêng và tháng Tám (âm lịch) trong năm, vào thời điểm này xuất hiện nhiều cơ sở kinh doanh cung cấp dịch vụ ăn uống. Tuy nhiên vào thời điểm khác trong năm, hoặc dịp cuối tuần do lượng khách đến khu di tích giảm mạnh nên cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống cũng giảm về số lượng và quy mô hoạt động, tính chuyên nghiệp không cao. Việc đầu tư nghiêm túc cho dịch vụ ăn uống tại nơi đây chưa được chú trọng phục vụ khách du lịch nói chung và khách du lịch vào dịp cuối tuần nói riêng, chủ yếu vẫn là phục vụ khách hành hương, khách thăm quan vào dịp lễ hội.

Để phát triển du lịch cuối tuần tại đây thì việc đưa các sản vật địa phương vào khai thác là một yếu tố khá quan trọng. Các cơ sở ăn uống cần đa dạng hơn vào cuối tuần chú ý khai thác các món ăn thôn quê, dân tộc để tạo thêm cảm giác gần gũi với thôn quê cho du khách

2.3.3.3 Dịch vụ vui chơi giải trí

Trước hết có thể nhận thấy các cơ sở vui chơi giải trí ở đây còn nghèo nàn, đơn điệu. Chỉ có một vài cơ sở được đưa vào hoạt động như: phòng tắm massage, phòng karaoke, bể bơi, câu lạc bộ ban đêm và một số cơ sở nhỏ lẻ khác. Hiện nay có một số cơ sở vui chơi giải trí lớn đã được xây dựng, du khách

có thể đến chơi golf, chơi tennis tại sân Golf ngôi sao Chí Linh, hay đi dạo trên Hồ Mật Sơn. Tuy nhiên vẫn cần phải đầu tư hơn nữa các cơ sở vui chơi giải trí nơi đây để làm phong phú hơn hoạt động của khu di tích và khuyến khích chi tiêu của du khách. Có thể đưa vào một số hoạt động mới như: Dịch vụ cho thuê xe đạp, thuê dụng cụ làm vườn, làm nông nghiệp... Nghiên cứu và đưa ra các dịch vụ phục vụ nhu cầu của du khách vào dịp cuối tuần từ tiêu chuẩn đến cao cấp.

2.3.3.4 Dịch vụ mua sắm

Có thể nhận thấy các mặt hàng được bày bán ở đây chủ yếu vẫn là hàng hóa phục vụ khách thăm quan vào mùa lễ hội như: vàng hương, đồ cúng lễ và một số đồ thủ công, sản vật địa phương. Chưa có hệ thống các cửa hàng bán những hàng hóa cao cấp hoặc các mặt hàng đặc trưng của địa phương để du khách có thể lựa chọn.

2.3.4 Hiện trạng sản phẩm du lịch dành cho khách du lịch cuối tuần:

Hiện nay việc khai thác du lịch tại khu vực Côn Sơn – Kiếp Bạc vẫn chưa thực sự đạt hiệu quả xứng với tiềm năng của nó. Là một điểm du lịch nổi tiếng với nhiều tài nguyên du lịch gồm cả tài nguyên tự nhiên và tài nguyên nhân văn song sản phẩm du lịch nơi đây chưa có sự đa dạng và thiếu sự hấp dẫn. Chủ yếu vẫn chỉ khai thác thế mạnh là du lịch lễ hội, du lịch tâm linh. Các loại hình du lịch có tiềm năng phát triển khác như du lịch sinh thái, du lịch cuối tuần, nghỉ dưỡng... chưa được đầu tư và khai thác hiệu quả.

Các chương trình du lịch chưa có sự phân biệt đối với từng đối tượng khách, theo nhu cầu của du khách. Các điểm di tích ngoài mùa lễ hội gần như ngủ yên vì không có du khách đến thăm. Hoặc nếu có thì chỉ là vào ngày rằm hoặc mùng 1. Như vậy là chưa có sự khai thác hợp lý tài nguyên du lịch tại đây.

Mặc dù thời gian gần đây khu vực Côn Sơn – Kiếp Bạc đã được quy hoạch và đầu tư phát triển thế nhưng khi đến đây du khách mới chỉ được cung cấp một số dịch vụ tối thiểu như ăn, nghỉ... mà chưa có những chương trình dành riêng

cho từng đối tượng du khách. Nhất là các dịch vụ giành cho du lịch cuối tuần còn rất hạn chế. Trong khi ở đây có thể đưa các hoạt động như: tổ chức hướng dẫn làm các loại bánh đặc sản của Hải Dương như bánh Gai, bánh Đậu Xanh... tổ chức cho du khách đua thuyền trên sông Lục Đầu để khách được dịp ghi nhớ lại lịch sử của dân tộc, đưa du khách tham gia vào cuộc sống thôn quê với các hoạt động bắt cá, cấy lúa, hái vải... tổ chức cho du khách cắm trại trên các vạt thông xanh ngát. Thế nhưng hiện nay tất cả các hoạt động này vẫn chưa được đầu tư thực hiện. Đây chính là lí do khiến cho khả năng thu hút khách du lịch trong nước và khách quốc tế đến đây nghỉ cuối tuần chưa thực sự cao.

Các doanh nghiệp lữ hành khi khai thác khu di tích vào hoạt động du lịch cũng chỉ dừng lại ở hoạt động du lịch văn hóa, lễ hội. Không có nhiều tour du lịch hướng tới điểm du lịch Côn Sơn – Kiếp Bạc như một điểm du lịch cuối tuần mà thường kết hợp điểm du lịch này với các điểm du lịch khác trở thành tuyến du lịch.

Trước thực trạng đó thì việc đa dạng hóa và nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch cuối tuần là một vấn đề cần được quan tâm để du lịch cuối tuần phát triển xứng với tiềm năng của nó.

2.4 Hoạt động xúc tiến, quảng bá cho du lịch cuối tuần tại Côn Sơn – Kiếp Bạc

Ở giai đoạn 2006 – 2010 ngành Du lịch tỉnh Hải Dương đã nỗ lực trong công tác xúc tiến, quảng bá du lịch thế nhưng công tác này vẫn còn nhiều hạn chế.

Mặc dù đã phân nào thu hút được một lượng khách nhất định đến với Côn Sơn - Kiếp Bạc vào dịp cuối tuần thế nhưng để khai thác hiệu quả hơn nữa thì chính quyền địa phương và nhân dân nơi đây phải cùng nhau thực hiện tốt việc tuyên truyền quảng bá du lịch để hình ảnh Côn Sơn – Kiếp Bạc trở nên lung linh hơn trong mắt bạn bè du khách thập phương và quốc tế.

Khi những điểm du lịch khác trở nên hấp dẫn và thu hút lượng đông du khách đến nghỉ vào dịp cuối tuần thì Côn Sơn – Kiếp Bạc vẫn còn là một điểm

du lịch cuối tuần khá xa lạ. Ở đây hội tụ đầy đủ những điều kiện của một điểm du lịch cuối tuần thế nhưng công tác đầu tư, quy hoạch kém cỏi với việc tuyên truyền quảng bá về nơi đây còn hạn chế, chưa tích cực cho nên việc khai thác du lịch chưa thực sự hiệu quả. Những chính sách xúc tiến du lịch, những phương pháp, hình thức tuyên truyền, giới thiệu khu du lịch Côn Sơn – Kiếp Bạc chưa sâu rộng, chưa được triển khai mạnh mẽ. Việc nghiên cứu thị trường còn mang tính tự phát từ các doanh nghiệp. Điều này khiến cho nơi đây chưa thực sự có sức hút với du khách cuối tuần.

Như vậy trên thực tế tiềm năng du lịch cuối tuần nơi đây vẫn chưa được khai thác và sử dụng triệt để. Nguyên nhân có lẽ tại công tác tuyên truyền quảng bá hình ảnh Côn Sơn – Kiếp Bạc cùng với việc chú trọng đầu tư tôn tạo di tích và xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật, cơ sở hạ tầng phục vụ du lịch chưa được đầu tư thỏa đáng. Hoạt động quảng bá du lịch nơi đây gần như mới chỉ dừng lại ở việc quảng bá cho du lịch vào dịp lễ hội còn với hoạt động du lịch cuối tuần thì chưa có.

Nhận thức của người dân về việc bảo vệ môi trường cảnh quan di tích còn chưa cao dẫn đến những hạn chế tồn tại cần nhanh chóng khắc phục.

* Đánh giá về thực trạng khai thác du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng tại Côn Sơn –Kiếp Bạc

Những thành tựu:

Giá trị đương đại khu Côn Sơn - Kiếp Bạc không chỉ là những công trình kiến trúc đền, chùa, tháp, các di vật, cổ vật... minh chứng cho thời kỳ phát triển của dân tộc. Mà đó có cả những giá trị lịch sử văn hóa tín ngưỡng, văn hóa nghệ thuật, lễ hội truyền thống, các cảnh quan tự nhiên... Đây là nguồn tài nguyên du lịch cuối tuần hấp dẫn và quan trọng nhất đảm bảo cho hoạt động du lịch của Côn Sơn - Kiếp Bạc nói riêng và của du lịch Hải Dương nói chung.

Cụ thể:

Về nhân thân: Trần Hưng Đạo và Nguyễn Trãi là hai ngôi sao sáng nhất

trong bầu trời Đại Việt.

Về cảnh quan: Kiếp Bạc núi non trùng điệp, sông nước bao la, vừa là vị trí quân sự trọng yếu vừa là nơi phong cảnh hữu tình, rất phù hợp cho truyền thống trải hội bằng thuyền. Côn Sơn mang dáng vẻ u tịch của chốn Thiên Tâm, phù hợp với đạo Thiên và những người muốn thoát khỏi những bon chen, xô lấn của cuộc sống thường ngày về đây di dưỡng tinh thần, lấy lại cân bằng cuộc sống.

Về tín ngưỡng tôn giáo: Kiếp Bạc từ lâu đã trở thành một trung tâm tín ngưỡng. Trần Hưng Đạo đã trở thành một vị thánh trong tâm thức dân gian. Côn Sơn là chốn phật tổ của thiền phái Trúc Lâm một thiền phái mang tư tưởng tự cường dân tộc. Hơn nữa nơi đây còn là di tích gắn với đại gia đình Nguyễn Trãi.

Về kiến trúc: dù bị chiến tranh tàn phá nhưng Kiếp Bạc vẫn giữ được một ngôi đền có kiến trúc thời Nguyễn với những pho tượng đồng quý báu. Côn Sơn còn dấu ấn ngôi chùa cổ cùng hệ thống tượng phật và bia ký có giá trị đặc biệt.

Về lễ hội : Hằng năm Côn Sơn - Kiếp Bạc có hai kì lễ hội truyền thống là hội xuân và hội thu. Vào ngày quốc lễ hàng chục vạn đồng bào khắp mọi miền tổ quốc và nhiều kiều bào nước ngoài lại hành hương về Côn Sơn - Kiếp Bạc. Lễ hội có nhiều nghi lễ trang nghiêm, trò chơi dân gian vô cùng phong phú.

Chính vì vậy mà khu vực Côn Sơn - Kiếp Bạc có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển thành một điểm du lịch cuối tuần có sức hấp dẫn du khách.

Những mặt còn hạn chế:

Kết cấu hạ tầng cơ sở phục vụ cho phát triển hoạt động du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc tuy đã được cải thiện đáng kể nhưng vẫn chưa đáp ứng một cách đầy đủ yêu cầu phát triển du lịch cuối tuần. Hạ tầng nổi cộm di tích chính với các điểm di tích xung quanh còn đang được xây dựng, hệ thống xử lí môi trường chưa được đầu tư phát triển.

Tính mùa vụ ở khu di tích lại rất cao. Lượng khách tập trung đông vào mùa

lễ hội và thời gian lưu trú của khách lại rất ít. Sản phẩm du lịch của khu di tích lại quá nghèo nàn, đơn điệu chưa tạo ra được sản phẩm du lịch độc đáo và mang tính đặc thù riêng.

Hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật, khách sạn, nhà hàng, cơ sở vui chơi giải trí, các dịch vụ bổ sung để phục vụ khách còn rất hạn chế về cả số lượng và chất lượng.

Việc đầu tư phát triển du lịch tại đây vẫn còn manh mún, nhỏ lẻ, mới chỉ chú ý nhiều đến hiệu quả trước mắt chưa chú ý đến sự phát triển lâu dài. Công tác quảng bá du lịch còn chưa được đầu tư đúng mức.

Việc phân cấp hoạch định không gian di tích chưa có, tình trạng nhiều ngành tham gia xây dựng ở khu di tích như: giao thông, đê điều, thủy lợi, ban quản lí rừng, ngành điện... Đây cũng là vấn đề khó khăn cho hoạt động khai thác và duy trì hoạt động du lịch cuối tuần.

Tóm lại: Khu Côn Sơn - Kiếp Bạc là một điểm du lịch quan trọng của tỉnh Hải Dương. Những giá trị tài nguyên phục vụ cho hoạt động du lịch cuối tuần là rất lớn nhưng chưa đạt được hiệu quả thật sự. Thực trạng khai thác hoạt động du lịch cuối tuần ở đây vẫn còn bột phát cho nên chưa khai thác hết được giá trị thực của nó. Để tiếp tục phát triển và nâng cao hơn nữa hiệu quả của hoạt động du lịch cuối tuần nơi đây cần có những giải pháp khả thi kịp thời.

Tiểu kết chương 2

Côn Sơn - Kiếp Bạc là khu vực có nhiều tiềm năng về du lịch tự nhiên và du lịch nhân văn để phát triển du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng. Với đặc điểm địa hình và các điều kiện tự nhiên khác rất thuận lợi để khu di tích có thể phát triển các hoạt động du lịch như: sinh thái, nghỉ dưỡng, cắm trại, leo núi...

Mặc dù cơ sở vật chất và cơ sở hạ tầng kỹ thuật của khu di tích còn hạn chế, cơ sở vui chơi giải trí không nhiều, vốn đầu tư không lớn nhưng bước đầu đã thu hút được khách tham quan.

Việc khai thác du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc vẫn chưa thực sự đạt được hiệu quả xứng với tiềm năng của nó cho nên trong tương lai cần phải có sự đầu tư và quy hoạch cụ thể để đưa điểm du lịch này trở thành một điểm du lịch cuối tuần hấp dẫn với du khách trong và ngoài nước.

CHƯƠNG 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ KHAI THÁC THU HÚT KHÁCH DU LỊCH ĐẾN VỚI CÔN SƠN - KIẾP BẠC VÀO CUỐI TUẦN

3.1 Cơ sở đề xuất các giải pháp

3.1.1 Quan điểm và mục tiêu phát triển du lịch Hải Dương:

Hải Dương là một tỉnh có tiềm năng tương đối đa dạng và phong phú để phát triển du lịch. Do vậy trong chiến lược phát triển du lịch của vùng Bắc Bộ cũng như chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh đến năm 2010, đều đánh giá ngành kinh tế du lịch Hải Dương có điều kiện phát triển và đóng vai trò quan trọng trong quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tăng thu ngoại tệ, tạo công ăn việc làm cho người lao động. Nhận thấy thế mạnh to lớn đó tỉnh Hải Dương đã đưa ra các quan điểm và mục tiêu phát triển như sau:

❖ Phát triển du lịch Hải Dương phải dựa trên những quan điểm sau:

- Phát triển du lịch bền vững: phát triển du lịch đạt hiệu quả kinh tế xã hội cao nhưng phải gắn liền với việc bảo vệ và tôn tạo cảnh quan, môi trường. Phát huy truyền thống bản sắc văn hóa dân tộc không chỉ trước mắt mà tạo điều kiện phát triển lâu dài.

- Phát triển du lịch phải dựa trên mối quan hệ khăng khít, chặt chẽ với các ngành kinh tế xã hội khác, tạo điều kiện để các cấp, các ngành cùng phát triển.

- Phát triển du lịch phải đảm bảo an ninh quốc phòng, trật tự an toàn xã hội, giữ gìn thuần phong mỹ tục, truyền thống đạo đức, nhân phẩm của con người Việt Nam.

❖ Phát triển du lịch nhằm mục tiêu:

- Góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tăng nhanh tỷ trọng GDP du lịch trong cơ cấu kinh tế của tỉnh.

- Nâng cao hiệu quả kinh tế, cải thiện cán cân thanh toán.

- Tạo ra nhiều công ăn việc làm cho người lao động.
- Nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân.
- Tạo ra sự liên kết chặt chẽ giữa các ngành, các cấp trong quá trình phát triển kinh tế.
- Phát huy truyền thống bản sắc văn hóa dân tộc, tôn tạo giữ gìn các di tích lịch sử văn hóa, các lễ hội truyền thống, làng nghề, cảnh quan, môi trường.

3.1.2 Định hướng phát triển du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc:

Trong định hướng phát triển du lịch tại Hải Dương, khu vực Côn Sơn - Kiếp Bạc được xác định là một trọng điểm. Đây là một điểm du lịch lớn nhất của tỉnh, nó nằm trong trọng tâm phát triển du lịch của tỉnh, được chọn làm hình ảnh tiêu biểu quảng bá cho du lịch tỉnh.

Côn Sơn - Kiếp Bạc phải là nơi thu hút được lượng khách du lịch đông nhất tỉnh, lễ hội Côn Sơn - Kiếp Bạc là lễ hội diễn ra vào thời gian dài nhất, không gian rộng nhất, không chỉ vào dịp lễ hội mà những ngày lễ Tết cũng thu hút khách du lịch dâng hương cúng lễ hay thăm quan.

Khai thác triệt để lợi thế khu di tích nằm ở vị trí có đường giao thông thuận lợi, có khả năng liên kết với các điểm du lịch khác hình thành nên tuyến du lịch nội tỉnh hoặc liên tỉnh theo nhiều mục đích khác nhau nhằm hướng dẫn du khách trong và ngoài nước.

3.1.3 Định hướng tổ chức không gian du lịch :

Mục đích tổ chức không gian lãnh thổ du lịch nhằm đảm bảo khai thác tối ưu tiềm năng du lịch, những lợi thế về vị trí địa lí, tổ chức tốt các tuyến điểm du lịch. Việc phát triển không gian ở đây dựa trên những quan điểm như:

- Chiến lược phát triển du lịch phải phù hợp với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, địa phương.
- Cung cấp những sản phẩm du lịch đặc trưng, độc đáo và hấp dẫn, thể hiện

bản sắc văn hóa - tự nhiên của tỉnh.

- Việc phát triển du lịch và quy hoạch bảo vệ tái tạo tài nguyên môi trường du lịch phải luôn song hành trong quá trình hoạt động.

- Tạo điều kiện cho cộng đồng địa phương được tham gia vào các hoạt động phục vụ du lịch: phấn đấu đạt mức đóng góp GDP đáng kể trong cơ cấu toàn tỉnh.

3.2 Các giải pháp nhằm khai thác hiệu quả hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc

3.2.1 Đẩy mạnh công tác quản lý và quy hoạch tại Côn Sơn – Kiếp Bạc

Công tác quản lý và quy hoạch phát triển du lịch tại khu vực Côn Sơn – Kiếp Bạc đã được Chính Phủ và Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương rất quan tâm. Tuy nhiên hiện nay mới chỉ có quy hoạch tổng thể cho nên cần xây dựng quy hoạch chi tiết và các đề án, chương trình, cụ thể cho phát triển du lịch tại đây. Vấn đề cần triển khai chính là việc thực hiện quy hoạch chi tiết cũng như các chính sách xúc tiến và kêu gọi đầu tư phát triển du lịch tại khu vực này. Việc tuyên truyền để các cấp, các ngành, toàn thể nhân dân trong vùng quy hoạch hiểu và nâng cao ý thức cộng đồng về bảo tồn phát huy giá trị của di tích. Tiến hành các thủ tục xác định ranh giới vùng bảo tồn khai thác đặc biệt và vùng đệm; tổ chức kiểm kê các công trình, tài sản, ruộng vườn, hoa màu trong phạm vi quy hoạch; bảo vệ vùng đất đã được giao quản lý, không xây dựng lấn chiếm, chuyển nhượng trái phép gây khó khăn cho việc thực hiện quy hoạch. Cụ thể hoá các tiêu chí về quy mô, tầng cao công trình, hình thức kiến trúc, màu sắc, mật độ xây dựng, hệ số sử dụng đất, phát triển dân cư trong vùng quy hoạch. Xây dựng cơ chế thu hút các nguồn lực đầu tư các hạng mục công trình trong vùng quy hoạch...

Việc quy hoạch chi tiết, khoa học sẽ thúc đẩy quá trình sáng tạo, khả năng đầu tư và mở rộng quy mô của khu di tích tạo thành một khu du lịch bề thế có sức chứa lớn và thu hút du khách trên cơ sở khai thác các giá trị tài nguyên vốn

có một cách hiệu quả và bền vững, tránh được tình trạng vắng khách vào dịp cuối tuần như hiện nay tại khu di tích.

Côn Sơn – Kiếp Bạc nằm tại một vị trí vô cùng thuận lợi cho phát triển du lịch cuối tuần đó là nằm gần 3 thị trường khách rộng lớn là Hà Nội, Quảng Ninh và Hải Phòng thế nhưng dường như du lịch cuối tuần ở đây vẫn không có được sự nhộn nhịp như ở các khu du lịch khác. Do vậy trong những năm tới cần hoàn thiện hệ thống cơ chế chính sách về tổ chức khai thác tài nguyên phù hợp với tính đa dạng đặc thù của khu di tích .

Cần nhanh chóng đánh giá phân tích hệ thống cơ sở lưu trú và dịch vụ trong hệ thống khách sạn nhà hàng, thường xuyên tiến hành kiểm tra để đảm bảo chất lượng các sản phẩm dịch vụ không bị xuống cấp.

Tỉnh Hải Dương cần chỉ đạo Ủy ban nhân dân huyện Chí Linh trong việc quy hoạch và bảo vệ các tài nguyên nơi đây đặc biệt là tài nguyên rừng tránh bị khai thác quá mức vì đây là một nhân tố quan trọng giúp cho khu di tích phát triển du lịch cuối tuần. Nâng cấp hạ tầng và trùng tu tôn tạo khu Côn Sơn - Kiếp Bạc theo Quy hoạch tổng thể bảo tồn khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt với nguồn vốn đầu tư được phân bổ hàng năm từ ngân sách Trung ương

Từ quy hoạch chi tiết và cụ thể về khai thác và tổ chức khu du lịch Côn Sơn –Kiếp Bạc trở thành khu du lịch cuối tuần hấp dẫn cần có những quy hoạch về việc tạo nên nhiều cảnh quan xanh - điều cốt yếu của khu du lịch cuối tuần. Hệ thống các vạt rừng thông cần phải được bảo vệ nghiêm ngặt kết hợp với hồ, sông, suối... là không gian du lịch cuối tuần lí tưởng. Cần trồng nhiều cây xanh bên hệ thống Hồ Côn Sơn vì đây là một hồ nước rất đẹp rất thích hợp ngồi nghỉ, vui chơi, ngắm cảnh, thư giãn.

3.2.2 Đa dạng hóa các loại hình dịch vụ phục vụ du lịch cuối tuần:

Để khai thác một cách hiệu quả hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc thì việc đa dạng hóa các dịch vụ phục vụ du lịch cuối tuần giữ một vai

trò quan trọng.

Về cơ sở hạ tầng ngoài những sản phẩm lưu trú thông thường như khách sạn, nhà nghỉ cần phát triển các khu resort văn hóa, làng Bắc bộ truyền thống, sửa chữa tu bổ nâng cấp nhà dân cổ ở vùng nông thôn để đưa du khách về nghỉ và tìm hiểu.

Trong hoạt động vui chơi giải trí cần được đầu tư mạnh mẽ có sự kết hợp giữa các trò chơi hiện đại xen lẫn với các trò chơi lễ hội cổ truyền như đánh pháo đất bên sông Lục Đầu, đua thuyền, thi làm bánh đặc sản, hát đối tại sân chùa...

Chú trọng thu hút khách du lịch bằng những sản phẩm dịch vụ đa dạng cao cấp. Xây dựng và phát triển các loại hình du lịch theo hướng du lịch làng quê, du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng, khai thác yếu tố tâm linh đồng thời liên kết với các sản phẩm du lịch khác trên địa bàn tỉnh Hải Dương tạo thành tuyến du lịch tiêu biểu.

Dựa vào đặc điểm của loại hình du lịch cuối tuần khi khai thác du lịch cuối tuần tại Côn sơn – Kiếp Bạc cần đưa ra sản phẩm du lịch đặc trưng. Với những tài nguyên vốn có của Côn Sơn – Kiếp Bạc có thể có những giải pháp sau đây để tạo nên những sản phẩm du lịch độc đáo cho khu di tích:

- Phát triển du lịch sinh thái tại Côn Sơn - Kiếp Bạc:

Khu vực núi Phụng Hoàng – Côn Sơn – Kiếp Bạc là khu vực bao gồm cả di tích Côn Sơn – Kiếp Bạc và khu vực hồ Côn Sơn, hồ Trúc Thôn, sân Golf Chí linh. Đây là khu sinh thái rộng lớn có các ngọn núi: Phụng Hoàng, Côn Sơn, Nam Tào, Bắc Đẩu... ở đây có thể tổ chức phong phú các hình thức du lịch trong rừng, tổ chức thành trung tâm du lịch lễ hội kết hợp với du lịch sinh thái, Resot rừng. Có thể tổ chức những nhà nghỉ nhỏ ven vườn vải, những rừng thông, tổ chức leo núi. Cho thuê võng và phương tiện đi rừng đặc biệt tổ chức các chuyến du lịch đặc thù rừng Côn Sơn

Khu vực sân Golf, hồ Côn Sơn tổ chức thành một điểm dừng chân, tổ chức vui chơi giải trí bên hồ tạo cảm giác thoải mái và sảng khoái cho du khách.

Tại khu vực đồi thông chùa Côn Sơn có thể đưa các hoạt động như trồng cây lưu niệm cho du khách tham gia, trưng bày các loại cây trồng các loại giống cây như một vườn hoa giúp cho du khách cuối tuần có một không gian giải trí thư giãn, làm đa dạng thêm hoạt động du lịch cuối tuần thu hút du khách. Rừng thông là một địa điểm rất thuận lợi cho du khách cắm trại, thông qua đây người dân có điều kiện sửa chữa các dụng cụ cho hoạt động du lịch này từ đó họ có thể tăng thêm thu nhập.

- Phát triển du lịch làng quê:

Mặc dù du lịch tại Côn Sơn – Kiếp Bạc phát triển nhưng người dân không bị mất đất canh tác vì mục đích du lịch. Cho nên tại khu di tích có thể phát triển loại hình du lịch làng quê bằng cách lựa chọn một số gia đình tiêu biểu nhất là những gia đình có vườn vải lớn gần khu di tích để có thể đưa du khách về tham quan và thưởng thức đặc sản này. Thêm vào đó có thể đưa du khách đi tham gia các hoạt động nông nghiệp như cấy lúa, bắt cá, nấu ăn ở thôn quê... Đây là loại hình du lịch còn mới nên nếu có thể đưa vào khai thác trong du lịch cuối tuần sẽ giúp thu hút được nhiều khách du lịch tới và tạo nên được sản phẩm du lịch độc đáo cho du khách.

Xây dựng các tour du lịch có sự liên kết nhiều điểm du lịch trong tỉnh tạo nên tuyến du lịch tiêu biểu như :

Tuyến du lịch Côn Sơn – Kiếp Bạc – động Kính Chủ - hang Chùa Mộ

Tuyến du lịch Đảo Cò Chi Lăng Nam- văn miếu Mao Điền- góm Chu Đậu - Côn Sơn - Kiếp Bạc.

3.2.3 Giải pháp về hoạt động xúc tiến và quảng bá du lịch

Trong thời gian tới các cơ quan chức năng cần có nhiều nỗ lực trong công tác marketing và quảng bá du lịch như tổ chức các cuộc hội thảo, làm việc với các bộ ngành trung ương, các tỉnh bạn, các doanh nghiệp trong và ngoài nước nhằm tuyên truyền hình ảnh Côn Sơn – Kiếp Bạc và khuyến khích các tổ chức, cá nhân đầu tư vào khai thác phát triển du lịch cuối tuần nơi đây.

Cần tích cực hơn nữa trong phát hành xuất bản các băng đĩa hình giới thiệu

về sản phẩm du lịch, các tập gấp về các chương trình du lịch, tiềm năng du lịch của khu di tích, làm biển quảng cáo đặt ở các điểm quan trọng để thu hút du khách.

Phối hợp với tổng cục du lịch quảng cáo cho hình ảnh của Côn Sơn- Kiếp Bạc thông qua các ấn phẩm như : Pa nô, áp phích, tờ rơi, bản tin, catalog; Xây dựng các chương trình du lịch cuối tuần qua màn ảnh nhỏ, xây dựng trang Web về du lịch Côn Sơn - Kiếp Bạc để tạo sự chú ý của du khách trong và ngoài nước.

Cần tích cực nghiên cứu nhu cầu và thị hiếu của du khách cuối tuần để có chiến lược đầu tư khai thác phù hợp. Đầu tư thêm kinh phí cho tuyên truyền quảng bá, tiếp thị du lịch, đồng thời tranh thủ các nguồn lực và hỗ trợ từ bên ngoài để thực hiện công tác xúc tiến và quảng bá du lịch đạt hiệu quả.

3.2.4 Giải pháp về bồi dưỡng nguồn nhân lực

Để nâng cao hiệu quả khai thác du lịch cuối tuần nơi đây thì vấn đề đào tạo nguồn nhân lực cho du lịch là một nhân tố quan trọng.

Trong quá trình khai thác phát triển du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng tại khu Côn Sơn - Kiếp Bạc bên cạnh việc tuyển dụng lực lượng lao động được đào tạo chuyên nghiệp từ các cấp học thì các doanh nghiệp, các địa phương, khu di tích cần phối hợp tổ chức các lớp đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ du lịch cho phù hợp với các loại hình dịch vụ được tổ chức. Chỉ có dựa vào đội ngũ lao động này sản phẩm du lịch cuối tuần mới luôn có sức hấp dẫn, đáp ứng được nhu cầu ngày càng đa dạng của người tiêu dùng. Có thể thấy các dịch vụ du lịch cuối tuần cần có các đội ngũ nhân viên tổ chức các dịch vụ vui chơi giải trí, dẫn chương trình, hướng dẫn và bảo vệ môi trường, an ninh trật tự, quan hệ công chúng... cần được chú ý đào tạo để đáp ứng yêu cầu du lịch cuối tuần. Tuy nhiên cũng không được xem nhẹ việc đào tạo cho các nhân viên trong các dịch vụ khác như lưu trú, ăn uống, tiếp thị, y tế... trong khu du lịch. Hiện nay tại khu du lịch Côn Sơn- Kiếp Bạc đội ngũ lao động thực sự giỏi, chuyên nghiệp trong tổ chức các hoạt động vui chơi giải trí, các cuộc giao

lưu,diễn xướng còn quá ít. Trong tương lai đội ngũ này cần cả về số lượng và giỏi về năng lực chuyên môn mới đáp ứng được nhu cầu du lịch cuối tuần.

Cần phải có những chính sách ưu đãi rõ ràng cho phát triển nguồn nhân lực. Cụ thể là:

Giành nguồn tài chính thích hợp để đào tạo nghiệp vụ chuyên ngành đối với cán bộ nhân viên trong cơ quan, kể cả việc đào tạo ở trong nước và thông qua học hỏi ở nước ngoài như là:

+ Đào tạo lại quản lí chuyên ngành nghiệp vụ đối với cán bộ nhân viên hiện đang công tác trong Ban, đảm bảo theo tiêu chuẩn quốc gia và quốc tế.

+ Đào tạo bổ xung nghiệp vụ cho cán bộ nhân viên mới được tiếp nhận từ các trường Đại học và dạy nghề trên cả nước.

+ Đào tạo nghiệp vụ cho lao động của huyện, tỉnh được tuyển vào ban.

Với những thế hệ làm việc lâu năm mặc dù có nhiều kinh nghiệm nhưng vẫn cần phải nâng cao kiến thức, năng lực quản lí, không ngừng học hỏi thêm nhưng cái mới để theo kịp với xu thế phát triển không ngừng của đất nước .

Còn với những thế hệ trẻ, việc trước hết là cần phải tuyển dụng kĩ lưỡng, yêu cầu về năng lực trình độ, đạo đức, chuyên môn phải cao vì họ là những cán bộ đặc lực trong việc phát triển du lịch tại khu di tích. Đồng thời không ngừng nâng cao trình độ học vấn, năng lực quản lí, trang bị cho họ vốn kiến thức chuyên sâu và những trang thiết bị phục vụ cho quá trình làm việc được thuận tiện, dễ dàng. Có như vậy mới phát huy hết được năng lực của đội ngũ cán bộ.

Có chế độ khen thưởng kịp thời đối với những nhân viên năng động, ham học hỏi, có những sáng kiến hay, mới áp dụng vào công tác thực hiện. Đồng thời khiển trách và có biện pháp kỉ luật nghiêm khắc đối với những nhân viên có thái độ làm việc quan liêu, tham nhũng, thiếu năng lực và không hoàn thành trách nhiệm được giao.

3.2.5 Giải pháp về liên kết phát triển du lịch cuối tuần giữa Hà Nội và Hải Dương :

Với tính chất là ngành kinh tế có tính liên ngành, liên vùng và xã hội hóa cao, sự phát triển du lịch không chỉ "bó hẹp" trong một lãnh thổ mà luôn vươn ra khỏi phạm vi hành chính một địa phương, một quốc gia, một khu vực. Việc liên kết phát triển du lịch giữa các lãnh thổ khác nhau cho phép khai thác những lợi thế tương đối của nhau về tài nguyên du lịch, về vị trí trong giao thương, về hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật và các nguồn lực khác cho phát triển du lịch.

Việc liên kết phát triển du lịch giữa các chủ thể hành chính còn tạo nên khả năng cạnh tranh cao hơn đối với các bên liên quan nhằm thu hút đầu tư, thu hút khách du lịch đến mỗi địa bàn. Đây là yếu tố quan trọng để phát triển du lịch trong cơ chế thị trường.

Hải Dương là một tỉnh nằm ở trung tâm đồng bằng châu thổ sông Hồng, có vị trí thuận lợi trong mối quan hệ với các trung tâm du lịch lớn như: Hà Nội, Hải Phòng, Quảng Ninh và cả những địa phương có tiềm năng du lịch của khu vực Bắc Bộ. Những năm gần đây, du lịch Hải Dương có những chuyển biến mạnh và thu được những kết quả nhất định về kinh tế, song còn thấp so với mặt bằng chung của cả nước và chưa tương xứng với tiềm năng. Một trong những nguyên nhân khiến việc khai thác du lịch của tỉnh Hải Dương nói chung và khu vực Côn Sơn - Kiếp Bạc nói riêng không thực sự hiệu quả là do tỉnh Hải Dương chưa có sự tăng cường liên kết với các tỉnh phụ cận và các trung tâm du lịch lớn của vùng nhất là việc khai thác thị trường khách du lịch tiềm năng Hà Nội.

Với lợi thế có cửa khẩu hàng không quốc tế lớn nhất ở khu vực phía Bắc, Hà Nội là trung tâm trung chuyển, phân phối khách du lịch quốc tế chính ở khu vực phía Bắc nói chung và ở vùng đồng bằng sông Hồng nói riêng. Trong bối cảnh hoạt động lữ hành của du lịch Hải Dương còn hạn chế, việc liên kết sẽ cho phép Hải Dương khai thác tốt hơn nguồn khách du lịch quốc tế đến Việt Nam hoặc từ các khu vực khác qua Hà Nội.

Việc liên kết du lịch với Hà Nội, trung tâm du lịch của vùng, Hải Dương sẽ

dễ dàng hơn trong kết nối các tuyến, điễm du lịch trên địa bàn tỉnh với hệ thống tuyến - điễm du lịch chung của các địa phương trong trung tâm du lịch Hà Nội và phụ cận nói riêng và vùng du lịch Bắc Bộ nói chung.

Liên kết với Hải Dương, Hà Nội sẽ có cơ hội mở rộng được không gian du lịch phục vụ nhu cầu vui chơi giải trí và nghỉ cuối tuần của người dân Thủ đô vốn đang rất lớn hiện nay. Nhất là khi các điễm du lịch cuối tuần quanh Hà Nội đã trở nên quen thuộc thì việc đưa du khách đến với một điễm du lịch mới như Côn Sơn - Kiếp Bạc sẽ tạo sự hấp dẫn cho du khách.

Trong những năm trước đây việc liên kết phát triển du lịch giữa Hải Dương và Hà Nội rất mờ nhạt và không có những hoạt động cụ thể. Một số điễm du lịch của Hải Dương như làng rỗi nước Hồng Phong, làng gốm Chu Đậu v.v... trên tuyến du lịch Hà Nội - Hải Phòng và Hà Nội - Quảng Ninh được một số công ty du lịch lữ hành Hà Nội khai thác đưa vào các tour du lịch của mình một cách tự phát.

Vì thế cho nên cần phối hợp và đưa ra các biện pháp nhằm phát triển du lịch của hai địa phương. Trong tương lai sự liên kết giữa Hải Dương và Hà Nội có ý nghĩa rất quan trọng đối với phát triển du lịch của địa bàn tương xứng với vị trí đã được xác định trong tổ chức lãnh thổ Việt Nam. Sự liên kết giữa Hải Dương và Hà Nội trong phát triển du lịch sẽ có ý nghĩa quan trọng không chỉ đối với phát triển du lịch mà còn với phát triển kinh tế - xã hội của hai địa phương.

Để có thể thiết lập và đẩy mạnh hợp tác liên kết du lịch giữa Hải Dương và Hà Nội, trong thời gian tới cần quan tâm thực hiện một số vấn đề sau: Tổ chức một số diễn đàn để trao đổi, thống nhất nhận thức về sự cần thiết liên kết trong phát triển du lịch giữa Hải Dương và Hà Nội. Trên cơ sở thống nhất về nhận thức, quan điễm và những nguyên tắc hợp tác, cả 2 bên sẽ cùng nhau xây dựng một chương trình hành động cụ thể để từng bước đưa liên kết vào thực tiễn.

Trước hết Sở VH, TT và Du lịch tỉnh Hải Dương nên phối hợp với Sở VH, TT và Du lịch Hà Nội trong việc cung cấp thông tin về các điễm du lịch, bản đồ quy hoạch, các dự án kêu gọi đầu tư... tạo mọi điều kiện cho các nhà đầu tư đến

khảo sát, đầu tư để xây dựng các sản phẩm du lịch đặc thù tại Hải Dương; đề xuất các dự án, các điểm cần đầu tư tại Hải Dương giúp cho các công ty Hà Nội cùng tham gia đầu tư; tạo mọi điều kiện cho các doanh nghiệp du lịch Hà Nội đưa khách du lịch về Hải Dương; tiếp tục đẩy mạnh xây dựng và không ngừng nâng cao chất lượng hoạt động của các khu du lịch, các điểm du lịch văn hóa, lịch sử, sinh thái... mà tỉnh Hải Dương có thể mạnh để đón khách từ Hà Nội về. Hai địa phương cần cùng hợp tác xây dựng một số chương trình du lịch từ 1-2 ngày tập trung vào loại hình du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, cuối tuần, tham quan di tích lịch sử, lễ hội để đưa du khách về Hải Dương. Trong quá trình liên kết Hà Nội cần quảng bá về du lịch Hải Dương trong các chương trình quảng bá của Hà Nội trên các thị trường quốc tế và trong nước. Với vị thế là trung tâm chính trị, kinh tế, khoa học, kỹ thuật của cả nước, Hà Nội là địa phương có tiềm lực về đầu tư, nghiên cứu và đào tạo. Đây lại là hạn chế của du lịch Hải Dương tại thời điểm này. Chính vì vậy, sự liên kết giữa Hải Dương với Hà Nội sẽ cho phép Hải Dương có được sự hỗ trợ về đầu tư phát triển cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch, phát triển các sản phẩm du lịch, đào tạo phát triển nguồn nhân lực du lịch và bảo tồn các giá trị văn hóa lịch sử trên địa bàn Hải Dương.

3.3 Những kiến nghị đối với Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương và Chính quyền địa phương :

Trước thực trạng chất lượng cơ sở vật chất kỹ thuật cơ sở hạ tầng phục vụ du lịch còn gặp nhiều hạn chế, thiếu đồng bộ chưa đáp ứng được nhu cầu thị trường khách đã khiến cho khả năng thu hút khách du lịch đến với Côn Sơn - Kiếp Bạc trong những năm qua giảm sút. Chính vì vậy Ủy ban nhân dân tỉnh cùng chính quyền địa phương cần chú trọng đầu tư hơn nữa trước hết là về nguồn vốn để xây dựng mới hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật, hạ tầng du lịch, sau là cải tạo nâng cấp đồng bộ theo quy hoạch lại hệ thống hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch đã và đang có nguy cơ xuống cấp.

Trong quy hoạch tổng thể Côn Sơn - Kiếp Bạc cần coi trọng việc phát triển nguồn nhân lực cho phát triển du lịch. Duy trì bền vững chất lượng và số lượng lao động phục vụ trong ngành du lịch. Đào tạo cán bộ quản lý du lịch Nhà

nước về kĩ năng quản lí du lịch và các nội dung liên quan đến phát triển du lịch.

Yêu cầu phải có một kế hoạch phát triển nhân lực cụ thể từ chính sách đào tạo bồi dưỡng, cũng như chế độ khen thưởng, xử phạt nhằm phát huy tối đa năng lực lòng yêu nghề, mến khách của đội ngũ lao động trong ngành.

Huy động các thành phần kinh tế tích cực tham gia đóng góp công sức, tiền của, chủ yếu là giành cho việc bảo tồn, tôn tạo các di tích văn hóa, lịch sử, bảo vệ tài nguyên, môi trường du lịch và tổ chức các hoạt động kinh doanh dịch vụ văn hóa phục vụ du lịch.

* Du lịch **Côn Sơn - Kiếp Bạc** đang ngày càng phát triển và thu hút được đông đảo du khách đến thăm quan và tìm hiểu. Trước đây nơi này chủ yếu chỉ được biết đến là một điểm du lịch tâm linh, du lịch văn hóa lễ hội nhưng hiện nay nó đang được khai thác để trở thành một điểm du lịch cuối tuần hấp dẫn. Cho nên Tỉnh ủy, chính quyền địa phương, ban quản lí khu di tích cần phối hợp đưa ra phương hướng đầu tư và khai thác hợp lí để có thể vừa phát triển vừa không làm mất đi vẻ đẹp, giá trị vốn có của khu di tích.

KẾT LUẬN

Du lịch cuối tuần đang và sẽ là loại hình du lịch ngắn ngày thường kì có xu hướng phát triển ở nước ta cùng với quá trình đô thị hóa, công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Nhu cầu du lịch cuối tuần của cư dân đặc biệt là cư dân đô thị và làm việc tại đô thị, khu công nghiệp cũng tăng lên cùng lượng khách trong thị trường.

Khu vực Côn Sơn – Kiếp Bạc có tiềm năng rất lớn về du lịch cuối tuần. Tuy nhiên việc khai thác hoạt động du lịch cuối tuần ở đây là chưa hiệu quả. Điều này gây lãng phí nguồn tài nguyên.

Thực tế các điều kiện vật chất kĩ thuật và cơ sở hạ tầng phục vụ du lịch vẫn còn kém cả về số lượng và chất lượng. Sản phẩm du lịch cuối tuần còn đơn điệu chưa tạo được ấn tượng độc đáo với du khách. Cho nên lượng khách cuối tuần đến đây chưa cao, thời gian lưu lại ít và hiệu quả kinh doanh còn quá thấp .

Để đẩy mạnh hiệu quả khai thác hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn – Kiếp Bạc đem lại hiệu quả tối đa trong kinh doanh du lịch cần thực hiện các giải pháp về quy hoạch tổng thể, tôn tạo, bảo vệ và khai thác các nguồn tài nguyên du lịch nhằm tạo nên sản phẩm du lịch cuối tuần đặc trưng. Đầu tư cơ sở hạ tầng vật chất kĩ thuật phục vụ hoạt động du lịch phát triển đồng thời tích cực tuyên truyền, quảng bá cho di tích cũng là một giải pháp khả thi nhằm thu hút khách du lịch trong và ngoài nước.

Trong quá trình thực hiện khóa luận, với sự hạn chế về hiểu biết và khả năng nghiên cứu của tác giả, sự hạn hẹp về thời gian cũng như tài liệu... bài khóa luận không thể tránh khỏi những thiếu sót. Vì vậy tác giả rất mong nhận được sự giúp đỡ và đóng góp ý kiến của quý thầy cô, bạn bè... để bài khóa luận được hoàn thiện hơn và có thể mở rộng tầm hiểu biết còn hạn chế của bản thân tác giả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo hằng năm, Phòng Văn hóa thông tin huyện Chí Linh, năm 2009.
2. Bùi Thị Hải Yến, Tuyển điểm du lịch Việt Nam, NXB Giáo Dục, năm 2006.
3. Chu Viết Luân, Hải Dương thế và lực mới trong thế kỉ XXI, NXB Công ty cổ phần thông tin kinh tế đối ngoại, năm 2004.
4. Minh Quế, Lễ hội Kiếp Bạc, Sở Văn hóa thông tin Hải Dương xuất bản, năm 2006.
5. Nguyễn Văn Mục, Côn Sơn sự tích và truyền thuyết, Ban quản lí di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc xuất bản, năm 2006.
6. PTS. Nguyễn Minh Tuệ, Địa lý du lịch, NXB TP HỒ CHÍ MINH, năm 1999.
7. Thủ tướng Chính phủ, Quyết định Phê duyệt Quy hoạch tổng thể bảo tồn khu di tích lịch sử văn hoá Côn Sơn - Kiếp Bạc gắn với phát triển du lịch thị xã Chí Linh, tỉnh Hải Dương, năm 2010.
8. Tiềm năng và định hướng phát triển du lịch cuối tuần ở vùng du lịch (lựa chọn điển hình : Hà Tây và Bắc Ninh) cho thị trường khách Hà Nội – Nhà xuất bản Đại học Quốc Gia Hà Nội – TS Đinh Trung Kiên, năm 2005.
9. Trần Đức Thanh, Nhập môn khoa học du lịch, NXB Đại học Quốc Gia Hà Nội, năm 2003.
10. Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương, Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch tỉnh Hải Dương đến năm 2010, năm 2004.
11. Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương, Quyết định phê duyệt Đề án phát triển du lịch tỉnh Hải Dương giai đoạn 2011-2015, năm 2011.
12. www.nguoichilinh.com
13. www.google.com
14. [www.consonkiepbac. Org.com](http://www.consonkiepbac.Org.com)
15. www.haiduong.gov.vn

PHỤ LỤC

Một số Tour du lịch đến Côn Sơn - Kiếp Bạc

Tour Hà Nội – Côn Sơn Kiếp Bạc – Hà Nội (1 ngày)

SÁNG :6h00: Xe và hướng dẫn đón quý khách tại điểm hẹn rời Hà Nội đi Hải Dương.

8h30: Đến Côn Sơn, quý khách đi thăm khu di tích Côn Sơn, đền thờ và nhà lưu niệm của danh nhân văn hoá Nguyễn Trãi, chùa Côn Sơn
11h30:Quý khách ăn trưa, dạo chơi ngắm cảnh rừng thông.

CHIỀU :Xe đưa quý khách đi Kiếp Bạc,thăm khu di tích thờ anh hùng nhân dân tộc Trần Hưng Đạo và các lăng mộ trong hệ thống khu di tích.

16h00:Ô tô đưa quý khách về Hà Nội

18h00:Về tới Hà Nội ,kết thúc chương trình.

Tour Hà Nội – Yên Tử - Côn Sơn - Kiếp Bạc - Vịnh Hạ long (2 ngày 1 đêm)

NGÀY 1: HÀ NỘI – YÊN TỬ

05h00 xe xuất phát tại Hà Nội đi Yên Tử, ăn sáng nhẹ trên xe, đoàn dừng chân tại Hải Dương nghỉ ngơi 30phút, 09h00 đến nơi Quý khách tự do tham quan, lễ bái các chùa trên núi Yên Tử.

18h30 tập trung tại sân doanh trại Quân Đội dự khóa lễ cầu an đầu xuân do Thượng Tọa và Phật Tử chùa Ngũ Xã chủ lễ. Tự do nghỉ đêm tại Yên Tử.

NGÀY 2: YÊN TỬ - VỊNH HẠ LONG - CÔN SƠN – KIẾP BẠC

06h30 xuất phát đi Hạ Long, Quý khách xuống tàu *tham quan Vịnh Hạ Long*, tham quan *Động Thiên Cung, Hang Đầu Gỗ, hòn Chó đá, hòn Lu Hương...*

12h00 ăn trưa tại nhà hàng Hồng Kông.

13h00 về Hà Nội, trên đường tham quan di tích **Côn Sơn** - nơi thờ 1 trong 3 vị tổ của thiền phái Trúc Lâm và đền **Kiếp Bạc** thờ Hưng Đạo Vương. **19h00** về đến Hà Nội chia tay kết thúc chương trình.

Tour Côn Sơn - Kiếp Bạc – Chùa Dâu – Chùa Bút Tháp (1 ngày)

06h00: Xe du lịch đón quý khách tại điểm hẹn rời **Hà Nội** đi **Hải Dương**.

08h30: Đến **Côn Sơn**, quý khách đi thăm khu di tích **Côn Sơn**, đền thờ và nhà lưu niệm của danh nhân văn hoá **Nguyễn Trãi**, chùa **Côn Sơn** - một trong ba trung tâm của Thiền phái **Trúc Lâm**.

11h00: Xe đưa quý khách đi **Kiếp Bạc**, thăm khu di tích thờ anh hùng nhân dân tộc **Trần Hưng Đạo** và các lăng mộ trong hệ thống khu di tích.

11h30: Quý khách ăn trưa tại nhà hàng, dạo chơi ngắm cảnh rừng thông.

13h00: Du khách lên xe đi thăm quan **Chùa Dâu**, **chùa Bút Tháp** tìm hiểu về nghệ thuật kiến trúc, cũng như lịch sử Phật giáo Việt Nam.

16h30: Quý khách lên xe trở về **Hà Nội**.

18h00: Tới **Hà Nội**, chia tay quý khách. Kết thúc chương trình, hẹn gặp quý khách trong chuyến đi tới.

Lễ hội Côn Sơn

Tam quan đền Kiếp Bạc

Đền thờ Nguyễn Trãi

Chùa Côn Sơn

Đường lên Bàn Cờ Tiên

Sân Golf ngôi sao Chí Linh

Thiết kế cảnh quan quy hoạch khu Côn Sơn - Kiếp Bạc

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	1
1 Lí do chọn đề tài:.....	1
2 Mục đích nghiên cứu khóa luận :.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:.....	2
4. Phương pháp nghiên cứu:.....	3
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VỀ DU LỊCH CUỐI TUẦN. TIỀM NĂNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH CUỐI TUẦN CỦA CÔN SƠN - KIẾP BẠC	4
1.1. Du lịch cuối tuần	4
1.1.1. Lịch sử hình thành và khái niệm du lịch cuối tuần	4
1.1.2. Đặc điểm của du lịch cuối tuần:.....	10
1.1.3. Phân loại:.....	13
1.1.4 Vai trò, ý nghĩa của hoạt động du lịch cuối tuần:	16
1.1.5. Những điều kiện phát triển du lịch cuối tuần.....	17
1.2. Tiềm năng du lịch cuối tuần tại Côn Sơn – Kiếp Bạc.....	20
1.2.1 Vị trí địa lý	20
1.2.2 Tài nguyên du lịch tự nhiên	22
1.2.2.1.Địa hình và cảnh quan tự nhiên.....	22
1.2.2.2. Khí hậu	24
1.2.2.3. Hệ sinh thái.....	24
1.2.3. Tài nguyên du lịch nhân văn	26
1.2.3.1 Các di tích lịch sử, văn hóa	26
1.2.3.2. Lễ hội:	28
1.2.4 Ẩm thực:.....	30
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG KHAI THÁC DU LỊCH CUỐI TUẦN TẠI CÔN SƠN - KIẾP BẠC	33
2.1. Chính sách phát triển du lịch và công tác quản lý du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc:.....	33
2.2 Thực trạng cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc	35

2.2.1 Hệ thống đường giao thông.....	35
2.2.2 Hệ thống thông tin liên lạc.....	37
2.2.3 Hệ thống điện:	37
2.2.4 Hệ thống cấp thoát nước:	37
2.3 Thực trạng khai thác hoạt động du lịch nói chung và du lịch cuối tuần nói riêng tại Côn Sơn - Kiếp Bạc	37
2.3.1 Khách du lịch:	37
2.3.1.1 Lượng khách du lịch:	37
2.3.1.2 Doanh thu du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc.....	42
2.3.2 Nguồn nhân lực tại Côn Sơn - Kiếp Bạc:	45
2.3.3 Chất lượng dịch vụ du lịch.....	48
2.3.3.1 Dịch vụ lưu trú:	48
2.3.3.2 Dịch vụ ăn uống:	49
2.3.3.3 Dịch vụ vui chơi giải trí	49
2.3.3.4 Dịch vụ mua sắm.....	50
2.3.4 Hiện trạng sản phẩm du lịch dành cho khách du lịch cuối tuần:	50
2.4 Hoạt động xúc tiến, quảng bá cho du lịch cuối tuần tại Côn Sơn – Kiếp Bạc ...	51
CHƯƠNG 3: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ KHAI THÁC THU HÚT KHÁCH DU LỊCH ĐẾN VỚI CÔN SƠN - KIẾP BẠC VÀO CUỐI TUẦN.....	56
3.1 Cơ sở đề xuất các giải pháp.....	56
3.1.1 Quan điểm và mục tiêu phát triển du lịch Hải Dương:.....	56
3.1.2 Định hướng phát triển du lịch tại Côn Sơn - Kiếp Bạc:.....	57
3.1.3 Định hướng tổ chức không gian du lịch :.....	57
3.2 Các giải pháp nhằm khai thác hiệu quả hoạt động du lịch cuối tuần tại Côn Sơn - Kiếp Bạc.....	58
3.2.1 Đẩy mạnh công tác quản lí và quy hoạch tại Côn Sơn – Kiếp Bạc	58
3.2.2 Đa dạng hóa các loại hình dịch vụ phục vụ du lịch cuối tuần:	59
3.2.3 Giải pháp về hoạt động xúc tiến và quảng bá du lịch	61
3.2.4 Giải pháp về bồi dưỡng nguồn nhân lực	62

3.2.5 Giải pháp về liên kết phát triển du lịch cuối tuần giữa Hà Nội và Hải Dương :.....	64
3.3 Những kiến nghị đối với Ủy ban nhân dân tỉnh Hải Dương và Chính quyền địa phương :.....	66
KẾT LUẬN	68
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

LỜI CẢM ƠN

Tác giả xin chân thành cảm ơn các Thầy cô giáo trong và ngoài khoa Văn hóa Du Lịch – Trường Đại học Dân lập Hải Phòng đã nhiệt tình giảng dạy trong suốt khóa học. Xin chân thành cảm ơn Ban quản lí khu di tích Côn Sơn - Kiếp Bạc đã nhiệt tình giúp đỡ trong việc tìm hiểu khu di tích cùng gia đình và bạn bè.

Đặc biệt tác giả xin gửi lời cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của Thạc sĩ Trương Thị Thu Hương – người đã giúp tác giả định hướng đề tài, tận tình chỉ bảo, hướng dẫn để tác giả hoàn thành khóa luận này.

Do trình độ, kinh nghiệm còn hạn chế, điều kiện thời gian làm khóa luận ngắn đây lại là công trình khoa học đầu tay nên tác giả không tránh khỏi những khuyết điểm. Em rất mong sự góp ý, nhận xét của quý thầy cô và bạn bè để khóa luận này được hoàn thiện hơn.

Hải Phòng, ngày 25 tháng 06 năm 2011

Sinh viên

Hoàng Thị Bình